

Naročnina mesečno
25 Din, za inozem-
stvo 40 Din — ne-
deljska izdaja ce-
loletno 96 Din, za
inozemstvo 120 Din

Uredništvo je v
Kopitarjevi ul. 6/III

Telefoni uredništva: dnevna služba 2050 — nočna 2996, 2994 in 2050

Izhaja vsak dan zjutraj, razen ponedeljka in dneva po prazniku

Ček. račun: Ljub-
ljana št. 10.650 in
10.349 za inzerate;
Sarajevo št. 7563.
Zagreb št. 39.011,
Praga-Dunaj 24.797

Uprava: Kopitar-
jeva 6, telefon 2992

SCLOVENEČ

Nujna zadeva

Vsak, kdor količ kaj zasleduje svetovno časopisje, je opazil zanimivo dejstvo, kako je usodni pojav brezposelnosti, ki zaradi zastoja zasebne industrijske in trgovinske delavnosti stalno narašča, privedel do tega, da so začele države z velikopoteznimi deli javnega značaja. Ni je države na svetu, kjer se ne bi bili v letih 1931.-32.-33. v enih preje, v drugih pozneje, lotili javnih del v najširje zamišljenem obsegu in kjer bi se ta državni delovni program vedno intenzivneje ne izvajal. Baš tam, kjer gospodarska kriza sega najgloblje v državni organizem, se državniški za izvršitev javnih del v največji meri prizadevajo: Roosevelt v USA, Hitler v Nemčiji, Mussolini v Italiji, Mušanov v Bolgariji, Dollfuss v Avstriji. Pa tudi države, ki relativno menj čutiljo paralizo svetovnega gospodarstva, čeprav se tudi vanje čedalje bolj zajeda, kakor na primer Anglija, Švica, Češkoslovaška, so na delu, da izpolnijo naravnost orjaški program javnih del, dobro vedo, da poplave že obstoječih javnih naprav po rednih in izrednih budgetnih sredstvih ali pa investicije v novogradnje po zunanjih ali notranjih posojilih ne pomenijo samo začasnega olajšanja obstoječe brezposelnosti, ampak imajo tudi produktiven značaj in obenem dajo vzpodbudo ter so izhodišča in učinkovita sredstva za poživljenje gospodarske delavnosti in viri produktivnih sil — čeprav bi v prvi mah ne bila rentabilna. Njihov produktivni učinek je stvar bodočnosti, za katero so prednikom hvalačne bodoče generacije.

Ce se omejimo samo na nekaj zgledov, vidimo, kako je Nemčija, ki ji danes gospodarsko gotovo ni na rožicah postlano, letos namenila tako za popravilo kakor za izpolnitev svojega cestnega omrežja tri in pol milijarde mark, ki pa se bodo izkazale še za kakšno milijardo in pol nezadostne. Učinek bo seveda ta, da bo Nemčija, ki ima itak že prvovrstno in primeroma zelo malo zanemarljivo prometno omrežje, razpolagala s cestami, ki bodo nujale avtomobilu dostop do najbolj skritih krajev, kar je neglede na tujski promet neprecenljive važnosti v narodnogospodarskem pogledu. Z obdobjem vseh vsakega napolnjevanja ogromna delavnost italijanskega fašističnega režima, ki nam v drugih ozirih ne more služiti za vzor, v pogledu javne gradbene delavnosti pa ga prekaša morda samo Anglija, dasi je Italija v primeru z njo zelo revna dežela in je od gospodarske krize gotovo neprimerno bolj prizadeta kot Britanija... Židajo se prvovrstne avtomobilske ceste, izsušujejo se ogromna močvirja, gradijo naravnost nova mesta — na primer Littorio — kjer so se preje pasle samo črede pod varstvom malarčnih pastirjev, napeljuje se vodovodi in elektrifikuje vsa gornja in srednja Italija ter meliorizira jug — pred par dnevi se je razpisalo notranje posojilo 600 milijonov lir za elektrifikacijo ital. žel. prog — sploh se dela tako intenzivno kakor se preje ni pol stoletja, odkar obstoja sedanje kraljestvo. In to baš pod pritiskom sedanjih kritičnih razmer, ki pravega državnika silijo, da potroji svojo delavnost in tako izkaže svojo dalekovidnost in ustvarjajočo moč, dočim državnika, ki je to samo po imenu, krize nagibajo k temu, da še bolj križem drži roki in se udaja popolnemu ravnodušju in resignaciji. Avstrijska republika, ki je državna blagajna kronično trpi na nizkem stanju, je pravkar dala tako zvanemu prostovoljnemu »Arbeitsdienst« po posameznih deželah na razpolago 8,3 milijona šilingov za vodna regulacija, za jezovitvena in melioracijska dela. 19. maja pa je češki deželni zbor iz tako zvanega delovnega notranjega posojila določil za cestna dela po Češki 60 milijonov kron, kar pomeni široko zamišljen program, ki se bo seveda vsako leto še izpopolnjeval. Telegram iz Washingtona od 27. pr. m. sporoča, da je kongres izglasoval za javna dela ogromno vsoto 3,3 milijarde dolarjev! Danes, ko to pišemo, pa objavljajo listi sklep belgijske vlade, da se v svrhu omiljenja gospodarske bede razpišejo javna dela v znesku 1 milijarde frankov, obenem pa se uvede za brezposelne obvezno delo.

Mislimo, da je to problem tudi za nas, kjer smo klic po varčevanju čisto napačno razumeli kot skoraj popolno ustavitve vse javne gradbene delavnosti in omejitev potrebne vzdrževanja javnih zgradb, naprav in del na minimum, s čemer se je javna delavnost še zmanjšala in brezposelnost povečala — dočim je še mnogo resorov, kjer se slejkoprej izdajajo velike vsote po nepotrebnem. Kje in kako, ne bomo ponavljali, saj so o tem govorili in še govorijo in predlagajo nujne remedije naši gospodarski krogi — in če hoče kdo še bolj natančno izvedeti, kje so hibe v našem državnem finančnem sistemu in v gospodarstvu, naj samo prelista poročila o sejah naše narodne skupščine, kjer bo našel o tej stvari jako zanimiv govor k proracunu za 1933-34. Če bi se držale vsote iz raznih resorov, ki so v resnici nepotrebne in nerealno uporabljene, bi dobili veliko številko, ki bi jo lahko koristno uporabili za javna gradbena dela, tako da bi ne bilo treba novih javnih davkov — če pa bi bile te potrebne, naj bi se ne nalogale na šibkega človeka, na malga in srednjega kmeta, uradnika in delavca, največje žrtve gospodarske krize, ampak na oni veliki, večina inozemski kapital, ki jih še vedno lahko nosi in ki se mu bodo žrtve za javna dela še vedno najbolj izplačale; seveda je treba, da se take vsote tudi uporabijo za to, za kar so namenjene in po strogo začrtanem programu. Poživljena delavnost v koristne in za stoletja namenjene, produktivne naseče svrhe pa bo tudi omilila in okrepila ono zaupanje, ki je potrebno za notranja investicijska posojila, s katerimi se danes javna dela po večini krijejo.

Izvršitev takih del se mora organizirati, kakor se to zdaj dela tudi drugod, po prisilnem in prostovoljnem delu, pri čemer pridejo v prvi vrsti v poštev trume brezposelnih, med katere se je vrnilo dosti delomrznih in manjvrednih elementov, ki so državi v največje finančno breme in moralno škodo, lahko pa prinesejo veliko korist, ako se k delu prisilijo. Kako tako delo ob erarični hrani in stanovanjski priložnosti ter primerni medzi organizirani, za to imamo dober in izkušen zgled v Nemčiji, Avstriji in Bolgariji. Koliko se je pa v tem pogledu pri nas zamudilo, ko je bilo sredstev več kot dovolj, o tem je danes brez koristi rekrimirati — lotimo se dela vsaj sedaj, ko je skrajni čas. Zgled drugih držav nas sili k resnemu razmišljanju o tem.

Dunajska vremenska napoved: Nobene bistvene spremembe. Nekoliko milejšje vreme.

Gazette de Lausanne:

Pakt, o katerem se veliko govori, nihče pa ne ve, kaj vsebuje

Pariz, 1. junija.

Ako se angleška oficijelna radio služba ne moti, bodo poslanci štirih velesil rimski pakt danes v Rimu parafirali. Parafacija pomeni podpis Mirih poslanikov, ki so bili pooblašeni za pogajanja, obvezen pa postane pakt šele potem, ko ga podpišejo ministrski predsedniki velesil, kar se bo — kakor upajo v Londonu — zgodilo v kratkem. Pakt se bo, razume se, moral še potrditi od posameznih parlamentov, vendar je ta ratifikacija, čeprav je formalno-pravno nujno potrebna, bolj formalnost in je pričakovati večje debate samo v francoskem parlamentu, kjer bodo številni nasprotniki pakta nastopili proti njemu z vso vehemenco.

Francoska vlada pravi: Pakt je nedolžen

»Temps«, ki ima zveze z zunanjim ministrom, piše, da rimski pakt sedaj izgleda tako, da ne more nikogar več vznemirjati, ker so iz njega odstranjene vse določbe, ki so nameravale iz pakta narediti diktaturo velesil, ki bi vodile politiko Zveze narodov. Pakt se ne dotika obstoječih pogodb in ne razpolaga s pravicami drugih držav ter se zato ne more smatrati kot orožje za revizijo mirovnih pogodb. Kljub temu priznava »Temps«, da bi mogla Francija kot podpisnica pakta priti v kočljiv položaj napram svojim zaveznikom, ker je očitno, da bosta Nemčija in Italija skušali s pomočjo Anglije Francijo kot signatorko pakta pridobivati za svoje politične namene. »Temps« pravi, da bo odvisno od spretnosti francoske diplomacije, da taka situacija ne bo nastopila in da bo Francija tudi poslej lahko igrala vlogo zveze med evropskim vzhodnim in zapadnim blokom.

Gazette de Lausanne pravi: Francija je v opasnem položaju

Baš ta razlaga pakta s strani oficijelnega glasila francoskega zunanjega ministra je tukajšnje politične kroge, ki so odločni nasprotniki podpisa pakta četvorice, še bolj vznemirila. Temu vznemirjenju daje izraza tudi največjeja vpoštevanja vredni članek »Gazette de Lausanne«, ki pravi, da o paktu četvorice ves svet govori, da pa nihče ne ve, kaj vsebuje. Popolnoma razumljivo je — pravi list — zakaj se Italija in Nemčija tako potegujeta za ta pakt, od katerega si obetata zaželjene izpremembe evropske politike. Manj je razumljivo obnašanje Anglije, ki z vsemi silami hoče miru, se pa brani ta mir v slučaju potrebe učinkovito braniti. Kar se tiče Francije, so tam proti temu paktu velika nasprotstva. Vendar pa ne manjka v Franciji tudi takih, ki ga odobravajo in navajajo za to dobre razloge. Moč Nemčije, pravijo, čedalje bolj raste in Nemčija lahko vedno računa na zaveznike. Francija ne more ničesar pričakovati niti od Anglije, niti od Amerike. Ima zaveznico v Poljski in v državah Male zveze. Toda ti narodi — tako pravijo mnogi francoski levničarji — so preveč raztreseni, brez skupnega načrta in ne bi mogli tvoriti zadostne obrambe proti kakšni alijanci, ki bi imela svoje središče v Berlinu in v Rimu, in ki bi privlekla nase vse nezadovoljneže. Če se torej nudi Franciji prilika, da se sporazume z onimi, od katerih se ima največ bat, zakaj je ne bi zagrabila?

List potem primerja sedanji položaj Francije s položajem Napoleona I. 1813, ki je samega sebe pogubil zato, ker je odklonil predloge Metternicha za evropski mir. Ako Francija ne bi hotela vodeti za novo organizacijo miru po štirih velesilah, potem bo izolirana, kakor takrat Napoleon, in proti njej se bo stvorila skupina velesil, ki bo odločno šla proti njej. Ako pa Francija vstopi v četverozvezo, si bo odtujila svoje dosedanje zaveznike in bo izgubila na svojem prestižu. List zaključuje svoja izvajanja, rekoč, da Mussolinijev pakt gotovo ni tako nejasen in splošen, kakor je Kelloggov pakt in da ima gotovo čisto konkretna določila. Ta pakt mora imeti gotov namen.

Mala antanta smatra pakt za neškodljiv

Kar se tiče francoske diplomacije, smatra, da pomeni praški komuniké Male zveze pristane na pakt četvorice. To je uspeh francoske diplomacije, kateri se je posrečilo, da se je Mussolinijev načrt po dolgotrajnih pogajanjih spremenil tako, da ne nasprotuje interesom zaveznikov Francije. Če bi velesile prišle na dan z novimi zahtevami, ki bi bile v škodo zaveznikov Francije, potem bo Francija pokazala, da slej ko prej ostane zvesta svojim zaveznikom. Pristanek Male zveze pomeni, da se ni treba niti najmanj vznemirjati, da ne bi pakt četvorice v svoji sedanji obliki odgovaljal interesom takozvanih malih držav.

Francoski nacionalisti so popolnoma drugačnega mnenja

Že 31. maja je v poslanski zbornici poslanec Ibarnegarey napadel Daladiera, ko ga je vprašal, da-li je res, da francoska vlada misli podpisati pakt četvorice. Daladier mu je odgovoril, da vlada parlamenta ne bo postavila pred dovršeno dejstvo, da pa ne sme biti francoski vladi zabranjeno se glede evropskega položaja z ostalimi velesilami pogajati in da on nikakor ni mnenja, da bi morala francoska politika obstojati v tem, da vedno odgovarja »ne« na vsako tujo inicijativo. Med velikim odobravanjem večine, posebno socialistov, je končal svojo izjavo, rekoč, da gre za prizadevanje, da se zasužura evropski mir, kar pa ni mogoče, če se človek vedno postavlja na stališče brezlobovne principijelnosti odklanjanja

Iz vsega se vidi, da bo vprašanje pakta četvorice postalo vprašanje obstoja sedanje francoske vlade ali pa njenega padca. Francoski levničarji branijo sedaj pakt v prvi vrsti zato, ker je postal vprašanje njih samih. Desnica je namreč zaradi pakta organizirala velik odpor, ki gre po vsej deželi pod geslom, da je lavica izdala Francijo in svoje zaveznike. Vodja tega upora je Tardieu, ki ne skriva svojih namenov, da bi bilo treba Francijo postaviti pod diktaturo nacionalne unije. Ta spor bo zavzel v kratkem največje dimenzije in bo odločil o bistvenih smernicah francoske politike za bodoče.

Kaj pravi ugleden franc. politik

Ugleden francoski politik, ki ne pripada nobenemu bloku, je izjavil, da pakt četvorice v resnici ne vsebuje ničesar, kar bi bilo proti interesom Francije in njenih zaveznikov. Skriva pa ta pakt veliko nevarnost, da ne bi Italija in Nemčija s podporo Anglije minirali versalliske mirovne pogodbe na podtalni način. Deset let bomo popolnoma mirovali — tako določa pakt in če bi med tem časom prišlo na dnevni red katerokoli vprašanje revizije, se bo na vsak način rešilo popolnoma v smislu pakta Zveze narodov, to je, nobena stvar se ne bo mogla spremeniti na obstoječem političnem in teritorialnem stanju Evrope, ako ne

Razorožitvena konferenca zopet v nevarnosti

Angleški vojaški krogi proti preveliki popustljivosti

Evropski položaj gnil na vseh koncih in krajih

London, 1. junija ž. V sredo zvečer so se razširile v poslanski zbornici vesti o predstojeci ostavki zunanjega ministra sira Johna Simona. Te vesti so sicer na merodajnih mestih demantirali, toda res je, da med zunanjim ministrom Simonom in ostalimi člani kabineta obstojajo velika nesoglasja radi stališča, ki naj ga zavzame Anglija v Ženevi. Nesoglasja so se pojavila na snočnji seji angleške vlade v tako ostri obliki, da je sir Simon smatral za potrebno, da ponovno odgodi potovanje v Ženevo ter predloži demisijo na ministrski položaj predsedniku MacDonaldu, ki se sedaj nahaja v Loes-siemothu. Vse pa kaže, da je MacDonaldu uspelo prepričati Simona, da zaradi priprave za svetovno gospodarsko konferenco, kakor tudi radi razorožitvene konference ne bi bilo oportuno, da dela težave, ampak da je nujno potrebno, da začasno ostane še na svojem mestu. Radi tega bo zunanjim ministrom sir Simon danes ali pa jutri odpotoval v Pariz, da se tam sestane s francoskim zunanjim ministrom Paul-Boncourjem in z ameriškim delegatom na razorožitveni konferenci, Normanom Davisom.

Vzrok tej nenadni krizi je nastop angleškega letalskega ministra lorda Londonderryja v Ženevi, ki noče spremeniti svojega stališča v vprašanju kolonijalnega področja, za katero naj bi istotako veljala prepoved napada iz zraka. Kakor znano, MacDonaldov razorožitveni načrt prepoveduje napad z letali, pri čemer pa je napravljena izjema za kolonijalno področje, kjer naj bi bili letalski napadi na domačine dovoljeni. Sir Simon je smatral, da mora an-

gleška vlada popustiti tudi v tem vprašanju in da ne sme delati izjeme za letalske napade v kolonijah, ker bi se v tem slučaju lahko razorožitvena konferenca razšla brez uspeha.

Simon je do zadnjega trenutka mislil, da bo lahko odpotoval v Ženevo s sklepom angleške vlade, v zadnjem trenutku pa je postala vlada solidarna z lordom Londonderryjem, ki je dal včeraj daljšo izjavo v vprašanju zračnih napadov, radi katere je sir Simon smtral, da je brisiran.

Ceprav bo Simon ostal zaenkrat še v vladi, še ni rešeno notranje in zunanje politične krize in angleški tisk zadnje dni zopet zelo pesimistično presoja potek pogajanj na razorožitveni konferenci v Ženevi ter opozarja na nevarnosti, ki so nastale radi stališča angleške vlade.

Tako poroča danes korespondent »Daily Telegrapha«, da je vedno manj upanja za sporazum v Ženevi in da je edina možnost, ki še obstoja za rešitev konference, sestanek predsednikov vlad štirih velesil, MacDonalda, Hitlerja, Mussolinija in Daladiera.

Značilno vprašanje

London, 1. junija. AA. Na vprašanje nekega poslanca na snočnji seji poslanske zbornice, ali je angleški vladi znano, kakšna je vojaška situacija v Nemčiji in da se tamkaj že izdelujejo topovi takih kalibrov, ki so prepovedani Nemčiji, je zunanjim ministrom odgovoril, da na to vprašanje zdaj ne more odgovoriti, da pa se bo vlada s tem vprašanjem še podrobno bavila.

Mussolini izjavlja:

„Pakt četvorice ni konec, temveč šele začetek novega razvoja“

Pariz, 1. junija. Z. Posebni poročevalec »Matina« objavlja danes svoj razgovor z Mussolinijem v Rimu o paktu štirih velesil. Mussolini je med drugim izjavil: »Ta pakt predstavlja samo predgovor, ki bo odločil, če bo Evropa še dalje ostala križem rok in pustila, da se stvari razvijajo svobodno ter da pride do vseh mogočih nevarnosti, ali pa da bodo velesile sodelovale med seboj in kontrolirale razvoj dogodkov. V resnici pakt četvorice ni konec, temveč šele začetek novega razvoja. Radi sedanjega poostrenega položaja v Ev-

ropi ni mogoče, da se dva naroda direktno sporazumeta med seboj, ter je ravno radi tega treba ohraniti sodelovanje štirih velesil. Odstraniti je treba vse, kar jih razdvaja in zavarovati njih skupne interese. Pakt četvorice pomeni dvostranski sporazum.« Francoski časnikar na koncu svojega poročila naglašja, da nemški državnik skoraj vsak teden prihajajo na obalo Tibere. Ali bi se ne dalo nekaj storiti, da bi tudi francoski državnik, ki so bili do sedaj navajeni obiskov samo v Parizu, napravili izlete v Rim?

Najnovejše: Pakt sedmih

Variava, 1. junija. AA. Na konferenci Male antante se je govorilo tudi o poljskem načrtu pakta sedmih, ki naj bi zvezal razen Male antante še Poljsko, Litvo, Letonsko in Estonsko ter omogočil

skupno nastopanje teh držav, ki imajo podobno gospodarsko strukturo in ki so se že leta 1931 na pobudo Poljske združile v blok agrarnih držav.

Uvoz v Avstrijo zopet dovoljen

Belgrad, 1. junija. AA. Ministrski svet je na svoji seji 31. maja sprejel sklep, s katerim se razveljavi odlok ministrskega sveta od 23. maja 1933 o delni prepovedi uvoza blaga iz republike Avstrije. Odlok ministrskega sveta stopi v veljavo, ko se razglaši v Službenih novinah. Od prepovedi uvoza se izjeme tudi prepovedano blago avstrijskega izvora, ki je bilo za veljave odloka št. 14.150 od 23. maja 1933 prijavljeno s splošno prijavo ali je pa že bilo izrečeno carinarni. Odlok je stopil

v veljavo 1. junija, ker je objavljen v Službenih novinah. S tem je prepoved uvoza blaga iz Avstrije tudi dejansko ukinjena.

Sporazum med Avstrijo in Jugoslavijo je došen na podlagi, da Avstrija dovoli v prvem tednu tega meseca (za tržni dan 6. junija) uvoz tehle partij naše živine: 1850 glav debelih svinj, 10.500 kilogramov zaklanih in očiščenih pitanih svinj, 106 glav govedi, 300 telet. V drugem tednu tega meseca (za tržni dan 13. junija) bi se pa v vsem obnavilo prejšnje redno stanje.

Vatikan, 1. jun. AA. Sv. oče je včeraj dopolnil 76. leto svoje starosti.

Zadnja seja konference Male zveze

Ustanovitev gospodarskega sveta

Praga, 1. junija tg. Mala zveza je danes dokončala svoje seje. Zunanji ministri bodo zvečer zapustili Prago. Zadnja seja stalnega sveta Male zveze se je bavila z organizacijo gospodarskega sveta Male zveze. Gospodarski svet, ki predstavlja skupen organizem za vse tri države, se sestavlja iz treh podoborov, iz Češko-slovaške, Jugoslavije in Rumunije. Vsek odbor bo imel po 5 delegatov. V vsak odbor bodo poklicali zadostno število strokovnjakov. Vsak odbor se bo torej lahko delil v komiteje za specialna vprašanja ali skupine vprašanj. Delegati se bodo imenovali za nastopna področja: za splošno trgovinsko politiko, za kmetijska vprašanja, industrijska vprašanja, finančna vprašanja, vprašanja kredita in centralnih emisijskih bank ter prometnega vprašanja. Ti trije odbori se bodo sestajali redno najmanj štirikrat na leto, vsakokrat v enem izmed glavnih mest držav Male zveze. Sklepal pa bo stalni svet v svrhu intenzivnejšega gospodarskega sodelovanja držav Male antante.

Gospodarski statut je določen takole:

1) Organizacijski pakt Male zveze je iz treh držav ustvaril večjo politično mednarodno enoto. Ustvaril je temelje, da se bodo te države skupno razvijale tudi v smeri nove gospodarske skupnosti. Sklepi, ki so bili sprejeti na praškem zasedanju stalnega sveta, pomenijo prvi korak k tej novi gospodarski skupnosti. Novi gospodarski statut bo polagoma obsegal vsa polja gospodarskega življenja treh držav.

2) Gospodarski svet se bo v prvi vrsti bavil z vsemi vprašanji, ki se tičejo carinskih tarifnih sistemov v vseh treh državah. Prvi njegov cilj bo, da izdela preferencialni sistem med tremi državami, da pridejo do intenzivnejšega trgovskega prometa. Tudi sistem kontingentov bodo študirali temeljito z ozirom na zvišanje izmenjave blaga med vsemi tremi državami.

3) Da se zviša volumen možnosti izvoza, bo izdelal gospodarski svet detajliran skupni načrt za uvoz in izvoz med državami Male zveze, pri čemer je poudaril lastne interese, kakor tudi interese tretjih držav. Gospodarski svet bo pripravil načrt tesnejšega sodelovanja med centralnimi zadržnimi organizacijami vseh treh držav.

4) Na kmetijskem polju se bo ustvarila zveza med posameznimi agrarnimi, znanstvenimi in kontrolnimi zavodi. Med seboj si bodo izmenjavali semena in plemensko živino.

5) Gospodarski svet bo kot sistem pripravil sodelovanje na polju industrijske produkcije. V to svrhu bo vpošteval pripravljane dogovore med dotičnimi industrijskimi panogami, asociacijo posameznih podjetij v vseh treh državah in možnost direktnih ali indirektnih investicij v teh treh državah. K prvemu cilju gospodarskega sveta spada ustanavljanje mešanih trgovinskih zbornic, češko-romunskih, romunsko-jugoslovanskih, češko-jugoslovanskih, ustanovitev gospodarskega zavoda Male zveze v vseh treh glavnih mestih in drugih skupnih gospodarskih institucij.

6) Na polju železniškega prometa bo pripravil gospodarski svet predloge za poenotenje in prilagoditev prometnega refleksa, poenotne klasiifikacije blaga itd. Kar se tiče plovbe na Donavi, bo gospodarski svet proučeval sredstva in pota,

da doseže intenzivnejše sodelovanje v zvezi s plovbo na Črnem morju. Gospodarski svet bo pripravil predloge za izboljšanje zrakoplovstva, poštne, brzojavne in telefonske zveze na polju radiofonije.

7) Gospodarski svet bo takoj imenoval posebno komisijo, ki se bo bavila z vsemi vprašanji normaliziranja v vseh strokah gospodarskega življenja, v kmetijstvu, industriji in trgovini glede materiala, železnice, telefona in telegrafa, posebno pa glede avtomobilov, motorjev in drugih strojev. Do normalizacije mora seveda priti predvsem na vseh poljih vojaške oborožitve.

8) Izvedlo se bo poenotenje gotovih zakonodajnih odredb. Pri tem gre za poenotenje trgovskega prava, meničnega in čekovnega prava, carinskega prava, gotovih delov carinske tarife same in za poenotenje carinskih formalnosti.

9) Gospodarski svet bo izdelal podroben načrt za pospeševanje turizma med državami Male zveze, za pospeševanje sistematične medsebojne propagande o gospodarskih odnosih itd.

10) Gospodarski svet bo skrbel za to, da se bo razvijalo sodelovanje centralnih emisijskih bank na vseh poljih njihovega delovanja. Kolikor bo mogoče, se mora razvijati sistematična kreditna politika v soglasju s sistematičnim sodelovanjem kreditnega organizma držav Male zveze. Pripravile se bodo pogodbe na polju plačevanja in klirinškega prometa.

Na koncu pravi komunikacije: »Ta program se bo progresivno izpolnjeval s sklepi stalnega sveta. Za slučaj, če se bo kaka sosedna država hotela pridružiti v tem prvem delovnem programu določenemu gospodarskemu sodelovanju treh držav, si stalni svet pridruži pravico do tozadavne odločitve.«

Prihodnje zasedanje stalnega sveta bo v Ženevi v času sestanka Zveze narodov, druga redna letna konferenca pa bo v Bukarešti meseca maja 1934.

Proti reviziji

Pariz, 1. junija tg. V smislu praških sklepov Male zveze, da se zmoremo in čuječe nadaljuje opozicija proti vsaki reviziji mirovni pogodbe, se bodo diplomati Male zveze v vseh velikih glavnih mestih in povsod, kjer se vrši posebna akcija za revizijo, skupno kot stalni odbori posvetovali o skupni obrambi.

Mala antanta še ne prizna Rusije

Pariz, 1. jun. AA. Havas poroča iz Prage: V pristojnih krogih demantirajo vesti, ki so se pojavile v inozemstvu, da namerava Mala zveza priznati Sovjete in poslati v Moskvo skupnega zastopnika. Na večeršnjem sestanku je svet Male zveze proučeval zlasti vprašanje odnosov s Sovjetsko Rusijo in ugotovil, da sta Sovjetska Rusija in Mala zveza zavzeli v Ženevi skladno stališče glede razorožitve: tudi je ugotovil, da so se popravili odnosi med Romunijo in Sovjetsko Rusijo. Toda svet Male zveze ni zavzel in tudi ni mislil zavzeti nobenega konkretnega sklepa o tej stvari.

Bukarešta, 1. jun. AA. Titulescu se bo jutri vrnil v Bukarešto in bo takoj poročal kralju o rezultatih konference Male zveze.

Borba med Avstrijo in Nemčijo brez pardona

Obsedno stanje v Inomostu

Innsbruck, 1. jun. Z. Ker se demonstracije narodno-socialistične stranke neprestano ponavljajo, so prišle ogrožati gospodarsko življenje v Innsbrucku. Zato je deželna vlada danes izdala sledečo naredbo, ki je takoj stopila v veljavo: »1. Organom javne varnosti je zapovedano, da z vsemi sredstvi preprečijo vsakršne demonstracije. 2. Krivec se morajo najstrožje kaznovati. Inozemci, ki sodelujejo pri demonstracijah, se morajo brez vsake procedure izgnati čez mejo. 3. Na mestnem področju v Innsbrucku in v Höttingu morajo že ob 8 zvečer biti zaprta vsa hišna vrata. Po tem času je prepovedano mladini pod 17 leti hoditi po ulicah. 4. Vse gostilne in kavarne morajo biti zaprte točno ob 11 zvečer. Kdor krši to naredbo, bo najstrožje policije kaznovan. Policija je danes dopoldne izgnala nekoliko inozemskih dijakov — Nemcev — iz Reicha in Banata.

Oster kurz proti hitlerjevcem

Dunaj, 1. junija. AA. Pri hišnih preiskavah v Rjavih hišah širom države so policisti in orožniki zaplenili mnogo propagandnega materiala in dokumentov, ki dokazujejo veleizdajniško početje nacionalnih socialistov. Razen tega so odkrili mnogo skritega orožja in streliva. Aretiranih je okoli 50 hitlerjevskih voditeljev. Iz Linca poročajo, da je voditelj avstrijskih nacionalnih socialistov Prokseh ponoči odšel čez mejo v Nemčijo.

Dunaj, 1. jun. AA. V govoru, ki ga je snoči imel vojni minister Vaugoin, ki najbolj dela na to,

Rusija postala zopet energična

Moskva, 1. jun. Z. Sovjetska vlada je poslala Japonski novo noto, v kateri vztraja pri svojih prejšnjih obtožbah proti tokijski vladi zaradi akcij, ki jih je izvršila proti ruskim interesom. Noto je pisana v zelo ostrem tonu in omenja številne slučaje, ko je Japonska kršila interese sovjetske Rusije. Sovjetska Rusija v tej noti nadalje protestira proti uporabljanju vzhodno-kitajske železnice za vojaške svrhe Japoncev in poziva japonsko vlado, da vpliva na mandžursko vlado, da preneha s sovražnostmi proti Rusiji.

Francoski proračun sprejet

Pariz, 1. jun. AA. Poslanska zbornica in senat sta zasedala vsa noč in sta naposled v sedmem čitanju sprejela proračun za leto 1933. Izdatki znašajo 49.270.710.242 frankov, dohodki pa 45.645 mil. 951.502 frankov, torej je primanjkljaja 3.624.858.740 frankov. Predsednik vlade je postavil vprašanje zaupnice, ki mu jo je poslanska zbornica izglasovala s 359 glasovi proti 203, senat pa s 167 glasovi proti 121. Socialisti so glasovali razdeljeno.

Washington, 1. jun. AA. Bostonska rezervna federalna banka je znižala obrestno mero s 3 in pol odstotka na 3 odstotke.

Saint Lin, 1. jun. AA. Tu je divjal prosto noč silen eiklon, ki je razdeljal mnogo hiš. Škoda je za več 100.000 dolarjev. Štiri ljudje so ranjeni.

Gospodarski položaj sveta

Pametna odredba belgijske vlade

Newyork, 1. jun. AA. Državni podtajnik za trgovino sporoča, da je prejel odgovore gospodarskih strokovnjakov na vprašalno polo. Ameriški gospodarski strokovnjaki pravi, da se je položaj nalahno izboljšal in da je opaziti nazadovanje brezposelnosti. Produkcija se je dvignila zlasti v jeklarski industriji, v avtomobilski industriji, v tekstilni industriji in v industriji konzerv.

Bruselj, 1. jun. AA. Vlada je po radiju razglasila ukrepe, ki jih je izdala na podlagi posebnih pooblastil za finančno obnovo države. Plače državnih uradnikov in pokojnine bodo znižane za 5%, vse davštine pa so povišane za pol odstotka. Zakonodaja v korist brezposelnih bo preurejena. Za brezposelne se uvede obvezno delo. Za javno gradnjo bodo predvideni izredni izdatki v znesku ene milijarde. Železničarji pa bo vlada dala subvencijo ene milijarde in 100 milijonov.

Bern, 1. jun. AA. Zvezni svet je sklenil predložiti parlamentu načrt začasnih finančnih ukrepov, ki naj ustavijo neprestano poslabševanje gospodarskega položaja.

Seja vlade

Belgrad, 1. jun. AA. Danes od 11 do 13 se je vršila seja ministrskega sveta pod predsedništvom predsednika vlade dr. Milana Srškića.

Balugdžić v Belgradu

Belgrad, 1. jun. 1. Iz Berlina je prispel v Belgrad naš tamkajšnji poslanik Živojin Balugdžić. V Belgradu se bo mudil nekaj dni.

Proglas Jugoslovanske narodne stranke

Belgrad, 1. jun. 1. V jutrišnji prvi številki »Borbe«, glasila Jugoslovanske narodne stranke, bo objavljen proglas akcijskega odbora Jugoslovanske narodne stranke: »Narodu kraljevine Jugoslavije!« V začetku proglasa se naglašja, da je bila naša država ustvarjena z brezštevilnimi žrtvami. Vsa leta v osvobodni domovini pa so bila izpolnjena povečini z medsebojnimi prepri. Zato je bilo potrebno, tako pravi proglas, da je prišlo do dneva — tukaj misli 6. januar —, ko je bilo prekinjeno parlamentarno delo. Ko so se razmere v državi malo uredile, je bilo ponovno uvedeno parlamentarno življenje. Toda novo — tako nadaljuje proglas — današnje narodno predstavništvo ne dela tega, kar se je od njega pričakovalo. S svojim delom je v poldrugem letu povzročilo s narodom nezadovoljstvo in spoznanje, da se zopet vrača na staro pot. Zato se je ustvarila Jugoslovanska narodna stranka.

Jugoslovanska narodna stranka zahteva: Splošno, enako, neposredno in tajno volilno pravico, svobodo zborovanj in dogovorov, svobodo tiska, neodvisnost sodišč in stalnost uradništva ter najširšo narodno samoupravo. — Izdaja zakonov, s katerimi bi se končno uredilo dolgo, predvsem kmetijske. — Izdaja zakona o likvidaciji agrarne reforme, da se zemljišča razdelijo med kmete, ki ga nimajo. — Jugoslovanska narodna stranka zahteva, da se z odločnim varčevanjem znižajo državni in samoupravni izdatki ter da se čimprej zmanjšajo vse državne datjate. Zahteva izdajo novega davčnega zakona s progresivnim imovinskim davkom in s progresivno dohodnino. Nadalje, da se uvede davek v višini 20 do 30 odst. na plače inozemskih delavcev v korist fonda za zavarovanje brezposelnih domačih delavcev. — Zahteva popolno zaščito za domačo proizvodnjo. — Glede šolstva zahteva, da bodi brezplačno in da ne sme vladati protekcija.

Jugoslovanska narodna stranka zahteva zakonito in pošteno državno administracijo. Brezvestne in nezmerno uradnike je treba odpustiti brez pokojnine, vestne uradnike pa je treba nagraditi s pošteno plačo, ki bo dovoljna za ekzistenco, in enkrat za vselej ukiniti takozvani partizanski ključ. Vse uradnike brez razlike je treba postavljati in ocenjevati samo po njihovi resnični sposobnosti, izobrazbi in vestnosti pri delu. Z najstrožjimi ukrepi je treba enkrat za vselej izkoreniniti korupcijo in protekcijo. Preganjati je treba vse one, ki so si za časa vojne pridobili na nepošten način premoženje, kakor tudi one, ki so izkoriščali strankarske zveze, razmere in položaj. Zato je treba sprejeti zakon, ki naj obsega vse prestopke te vrste, za vse, tudi za ministre, senatorje in narodne poslance ter tudi industrijce, bankirje, trgovce, uradnike in vpokojence. Okrepi naj se državno nadzorstvo nad bankami. Karteli naj se razbijejo in uvede državna kontrola nad velikimi industrijskimi podjetji radi zaščite delavstva, ureditve produkcije in zaščite državnih interesov. — Zavarovati je predvsem potrebno ekzistenčni minimum našega delavstva, izvršiti je treba revizijo socialne zakonodaje in jo izvesti v korist delavstva. — Podpirajo naj se organizacije in delo združništva, kateremu je treba zavarovati ugodnejše kredite, ki so mu potrebni za gospodarski razvoj. Sklene naj se tudi zakon o zadrugah za vso državo. Znižajo naj se cene industrijskim izdelkom. Znižajo naj se nadalje cene monopolskim proizvodom, kakor soli, petroleju, vžgalic itd.

Proglas končuje s pozivom: »Naprej v borbo za dobro kralja, naroda in domovine!« Proglas so podpisali vsi člani akcijskega odbora.

Osebnosti

Belgrad, 1. jun. 1. Napredovali so: v 1. stopnjo 3. skupine sledeči starešine okrajnih sodišč dr. Ivan Močnik, Višnja gora; dr. Blaž Rajhman, Prevalje; Kajetan Premerštar, Logatec; dr. Josip Šušelj, Smarje; dr. Lojze Lešnik, Maribor; Božidar Romih, Novo mesto; dr. Ernest Kobe, Ljubljana; dr. Rihard Tomašič, Črnomelj; dr. Vojteh Hočevar, Brežice; dr. Franjo Lazar, Kostanjevica; Anton Potočnik, Šoštanj; dr. Slavko Šumenjak, Murska Sobota; dr. Jakob Prešern, Škofja Loka; in dr. Leopold Vičar, sodnik apelacijskega sodišča v Ljubljani; dr. Ivan Likar, sodnik upravnega sodišča, Celje. — Za uradniškega pripravnika v ministrstvu za socialno politiko je postavljen Miha Butina, diplomirani pravnik iz Novega mesta. — Na tehnični fakulteti ljubljanske univerze je napredoval za docenta 5. pol. skup. inž. dr. Janko Kavčič. — Premeščen je Josip Jerše, učitelj ljudske šole v Naklem, za učitelja v Ljubljano, s tem da dela na prosvetnem oddelku banske uprave.

Zavarovanje valute

Belgrad, 1. junija. AA. Na vprašanje carinarn, kako naj ravnaajo z izvozniki, če izvozijo blago na podlagi izposojenega izkazila o zavarovanju valute, je izdal devizno-valutni odtok finančnega ministrstva tole pojasnilo:

Oseba, o kateri se ugotovi, da je rabila za izvoz blaga v inozemstvo izkazilo o zavarovanju valute, ki se glasi na drugo ime, se mora o tem zaslusiti, izkazilo o zavarovanju valute se ji mora vzeti in napraviti zapisnik, ki se mora poslati devizno-valutnemu odtoku v nadaljnje poslovanje. Blago se mora v takih primerih propustiti.

Podpora pogorelcem

Ljubljana. Ban dravske banovine dr. Drago Marušić je naklonil pogorelcem v Draščih, okraj Metlika, za prvo pomoč banovinsko podporo v znesku Din 10.000.

nih uradnikov in pokojnine bodo znižane za 5%, vse davštine pa so povišane za pol odstotka. Zakonodaja v korist brezposelnih bo preurejena. Za brezposelne se uvede obvezno delo. Za javno gradnjo bodo predvideni izredni izdatki v znesku ene milijarde. Železničarji pa bo vlada dala subvencijo ene milijarde in 100 milijonov.

Bern, 1. jun. AA. Zvezni svet je sklenil predložiti parlamentu načrt začasnih finančnih ukrepov, ki naj ustavijo neprestano poslabševanje gospodarskega položaja.

Ilirija : Budai 6 : 1 (3:0)

Ljubljana, 1. junija. V mednarodni prijateljski nogometni tekmi, ki se je vršila ob močni razsvetljavi na ilirijanskem igrišču je zmagnala Ilirija pred 2500 glavo množico. Ilirija je igrala zelo lepo in je njena zmaga zaslužena. Sodič je g. Dolinar.

Dopust davčnim uradnikom

Belgrad, 1. junija. AA. Z odlokom finančnega ministra je dovoljen dopust vsem davčnim uradnikom, članom Društva davčnih uradnikov kraljevine Jugoslavije, za udeležbo na letni skupščini v Belgradu. Dopust se dovoli od vštete 2. do 7. junija.

Novice s Hrvaškega

Zagreb, 1. junija. Z. Radi neprestanega deževja so tudi v Hrvatskem Zagorju nastale velike poplave. Reki Bednja in Plivice sta poplavlili 500 jutrov po večini obdelane zemlje, škodo cenijo za enkrat nad 100.000 Din, ki pa se bo še zvišala, ker poplave še trajajo. — Snoči so bile velike plove v Novi Gradski. Reke so narasle in prestopile korito. Večje škode zaenkrat ni.

Zagreb, 1. junija. Z. Nocoj ob 8.20 pride v Zagreb skupina članov Pen-klubov. V Zagrebu jim pripravljajo svečan sprejem.

Zagreb, 1. junija. Z. Danes se je tu otvoril letalski promet med Zagrebom in Prago. Ta zveza je letos podaljšana do Sušaka. Prvo letalo na tej progi je prispelo danes ob 12.20. Z njim so prispeli predstavnik ministrstva za narodno delo, ing. Neubert, glavni ravnatelj češkoslovaške »Statny Aeroline«, ing. Stoček, ravnatelj letališča Kbely iz Prage, ing. Horaček in drugi. Pričakovali so jih predstavnik letalstva, polkovnik Živković ter predstavniki društva za letalski promet. Letalo je ob 1 popoldne odletelo proti Sušaku. Ob 3 popoldne se je zopet vrnilo nazaj in se dvigne jutri ob 8 ter poleti nazaj v Prago.

Drobne vesti

Zagreb, 1. jun. Z. Zveza društva prodajalcev tobaka v Belgradu ima svoj kongres v Zagrebu dne 5. t. m. v dvorani Zbornice za TOL. Kongresa se bodo udeležili delegati iz vseh banovin in Belgrada.

Belgrad, 1. jun. 1. Pevsko društvo sv. Cecilije župnije Kristusa Kralja bo priredilo 10. junija letos ob 8 zvečer v cerkvi drugi cerkveni koncert. Na programu so cerkvene skladbe slovenskih in hrvatskih kompozitov. Koncert bo vodil organist župne cerkve Kristusa Kralja g. Polde Mejač, pokroviteljstvo pa je prevzel belgradski nadškof o. Rodič.

Pariz, 1. jun. AA. Iz Carigrada poročajo: V okolici Trockega izjavljajo, da razgovori med njim in sovjetsko vlado ugodno potekajo, tako da bi se Trockij mogel vrniti v Rusijo.

Poitiers, 1. junija. AA. Tukajšnja univerza proslavlja danes na svečan način polstoletnico svojega obstoja.

Tezaviranje zlata

Ko je leta 1931 Anglija opustila zlati standard, je bila najvažnejša posledica, kar se tiče zlata, da so se mobilizirale velike zlate zaloge v Indiji. Višja nakupna cena za zlato je z ozirom na drugače skoro neizpremenjeno kupno moč denarja povzročila, da je prišlo v Indiji tezavrirano zlato na dan. Leta 1931 je že Indija izvozila za 25 milj. zlatih funtov zlata, leta 1932 pa celo 50 milj. funtov. Zaradi tega so lahko tudi zlate zaloge emisijskih bank narasle za višjo vsoto kot je bila lanske produkcija zlata na svetu, ki je znašala 101,5 milj. zlatih funtov.

V Ameriki je sicer bil prepovedan z 18. aprilom izvoz zlata. V okviru Rooseveltovih ukrepov proti krizi dolarja pa je bilo najstrožje prepovedano tezavriranje zlata, kar je imelo za posledico, da se je zlati zaklad federalnih rezervnih bank zelo povečal v zadnjih dveh mesecih.

Na evropskem kontinentu so tudi nastopile posledice ameriških ukrepov. Že dolgo časa ni bilo tako velikega strahu med velikimi kapitalisti kot ravno sedaj. To dokazuje dejstvo, da se je zopet začelo tezavriranje zlata v največjem obsegu, kakor smo ga poznali samo v mesecu septembru in oktobru leta 1931, torej neposredno po padcu funta.

Gibanje zlatih zakladov važnih evropskih emisijskih bank je v zadnjem času kaj značilno. Tako je n. pr. od srede aprila do srede maja, torej v teku enega meseca izgubila švicarska Narodna banka zlata za 347 milj. šv. frankov, holandska banka pa 246 milj. Obenem se je zlati zaklad Banque de France zmanjšal za 36 milj., zlati zaklad Bank of England pa povečal za 54 milj. šv. frankov (Neue Zürcher Zeitung). To pomeni, da je ves odtok iz Švice in Holandije šel na londonski in pariški trg, kjer so ga nakupili predvsem zasebniki za tezavriranje. Cenijo, da je v teku enega meseca prišlo tako v roke zasebnikom okoli 500—600 milj. frankov.

To tezavriranje je danes razumljivo, ker se govori sedaj po padcu dolarja tudi o drugih valutah, da so slabe in se je začel naval na Holandijo in Svico, ki sta najbolj izpostavljeni. Vendar Švica ne namerava opustiti zlatega standarda kakor zatrjujejo oficijelni krogi z ozirom na zaloge zlata. Seveda če ne gre zlato samo za normalne plačilne potrebe, ampak za tezavriranje, potem je nevarnost gotovo večja.

O položaju v Združenih državah naj nam služijo tile podatki federalnih rezervnih bank za 25. maj. Zlati zaklad je ponovno narasel za 31,7 milj. na 3.499,2 milj. dolarjev, obenem pa je ves zlati zaklad Združenih držav ostal skoraj neizpremenjen: 4.314 milj. dolarjev. Nadalje se je obtok bankovcev skrčil za 78,6 milj. dolarjev, obenem pa je narasel obtok takozvanih federalnih rezervnih banknot za 10,0 na 84,2 milj. dolarjev. Celokupna cirkulacija denarja se je skrčila od 5.832 na 5.793 milj. dolarjev.

Angleži cenijo, da je bilo v teku enega meseca od 15. aprila do 15. maja kupljeno za tezavriranje 21,2 milj. funtov zlata. Premija je zelo narasla, vendar je v zadnjih dneh nekoliko popustila.

Proti
Zobnemu
kamnu

SARGOV

KALODONT

Glavna skupščina Zadrugne zveze v Ljubljani

K boljši bodočnosti slovenskega ljudstva

V letih preizkušnje zadrugne misli

Ljubljana, 1. junija.

Za letošnji občni zbor Zadrugne zveze je bilo med našimi zadrugarji veliko zanimanje, kar priča nadvse častna udeležba na skupščini sami. Že dolgo časa ni bilo prisotno toliko število delegatov naših najrazličnejših zadrug. V našem zadrugništvu je zbrano v resnici pred vsem naše kmetstvo in so zadrugne med vsemi gospodarskimi organizacijami najbolj polklicane predstavljati oni stan, ki danes še nima svoje stanovske zbornice, to je kmetijske.

Po verifikaciji polnomočij je otvoril občni zbor drugi podpredsednik načelstva g. dr. Karol Capuder. Za zapisnikarja je imenoval g. Kralja, za overovatelja pa g. dr. Logarja in g. Kocmurja. Nato je pozdravil vladnega zastopnika g. Gerziniča, zastopnika Zadrugne matice iz Splita g. Pavla Doko in zastopnika Zveze hrvatskih kmetijskih zadrug g. ravnatelja Ljubice. Poročal je, da sta zbor pozdravili tudi Zadrugna zveza iz Zagreba in Glavna zadrugna zveza iz Belgrade. Nato je pozdravil vse zadrugne, ki pred vsem zastopajo slovensko delovno ljudstvo. Danes še ne vidimo izhoda iz težkih gospodarskih razmer in še ne moramo napraviti bilance o vsej škodi, ki nam jo je zadala sedanja kriza. Prizadete so bile po tej krizi vse zadrugne. Skupščina pa naj se vrši zato, da prinese nekaj upanja v bodočnost in navduši zadrugnike za nadaljnje težko delo. Zadrugni duh je sicer v teku časa zelo stopil v ozadje, v bodoče pa se bo moral vsak zavedati pomena zadrugne misli, ki ne stremi za dobičkom, ampak je delo za skupni blagor. Bodočnost bo naša. Zato prosim Onega, ki je nad nami, da blagoslovi pričetno delo.

V imenu Zadrugne matice je pozdravil občni zbor g. Doko. Spominjal se je časov, ko so dalmatinski zadrugniki hodili k Slovincem v šolo. Zadrugna zveza naj nadaljuje svoje koristno delo v korist malega človeka. Svoj nagovor je končal z željo: Zadrugna zveza naj cvete in napreduje!

Denarna kriza - kriza zaupanja

Jedro krize je v nezaupanju. Ustvarite razmere, da se more vrniti zaupanje, pa ste odpravili pri nas denarno krizo. Hvalevredni so poskusi za obnovo denarnega obtoka v zadnjih časih. Toda, naj bi kdo tudi s parizanjem pripeljal denarja, nič ne bo pomagalo, če se ne vrne zaupanje v red, v zakon, v denarne zavode, v denar in njegov obstoj. Dobra politika — dobre finance. Zaupanje pa more vrniti le država s svojo močjo in avtoriteto. Težave zadrug in zveze so se od dne do dne stopnjevale. Trpljenje ljudstva, ki ni moglo do denarja tudi v najhujših slučajih, je vedno večje. Za starost so varčevali, pa je prišla starost, denarja pa ne morejo uporabljati. Skrbeli so za slabe čase, ki so prišli, a vsa skrb izgleda brezuspešna. Oče je delal za otroke, ko pa je treba dajati dote, začudeno gleda, ali je bil res ves njegov trud zaman. Treba je plačati davke, ki jih je naše ljudstvo tako redno plačevalo, pa ni denarja. Zarubljena živina našega kmeta se prodaja pod vsako ceno. Saj obsojamo tiste, ki brez potrebe tevarvirajo denar, a kaj naj rečemo tistemu, ki resnično potrebuje, pa ne more dobiti potrebne vsote. Denarna kriza je morda pri nas povzročila več gorja, več duševnega in telesnega trpljenja kakor pa samo splošna gospodarska kriza. V teh težkih razmerah so se morali boriti tudi člani naših načelstev.

Izterjati se ne da ničesar ali malenkosti. Vsak dolžnik je pod kakšno zaščito, novih vlog pa ni od nikoder.

Težave kmetijskih posojilnic

Najhujše trpljenje pa preživljajo naše kmetijske posojilnice. Vloge imajo od kmetov, ki so danes sami v stiski, dolžniki so kmetje, ki ne morejo plačati. V kmetijski stiski so najhujše občutile denarno krizo naše kmetijske zadrugne in z njimi tudi Zadrugna zveza. Nič se ne čudimo, če so bili mnogokrat voditelji posameznih podeželskih posojilnic nevoljni na zvezo. Toda zveza jim je v dopisih in okrožnicah pojasnila, da novih naložb ni in kakšnih večjih vsot tudi ni mogoče izterjati. Kako naj vračajo zadrugne posojila, če same ne morejo izterjati. Nemogoče je dalje popolnoma odvzeti kredit zadrugam, ki so čisto navezane na zvezo. Denar, naložen v denarnih zavodih, kaplja po malem nazaj, ker tudi ne morejo zavodi na hitro izterjati danih posojil. Včasih so imeli denarni zavodi vrednostne papirje za likvidnost, toda kdor vidi težave, ve, kaj pomenijo ti papirji danes. Hvaležni smo Narodni banki za kredit, toda splošna želja zadrugništva je, da bi Narodna banka in Privilegirana agrarna banka zadrugništvu bolj pomagali kot doslej.

Po takih težavah naših denarnih zavodov je marsikdo vprašal, zakaj se niso poslužili § 5 ali 6. Res bi bili rešeni marsikateri skrbi, toda ali ima od tega kakšna kmet tudi najmanjšo korist? Zadrugništvo je vendar za koristi kmeta in ni samo sebi namen.

Marsikdo je mislil v teh težavah: Če bi imeli denar naložen na več mestih, bi lahko dobili na več mestih in tako lažje postregli ljudem. V začetku je to izgledalo deloma upravičeno, sčasoma pa so vsi prišli do spoznanja, da bi tudi drugod ne mogli mnogo črpati. Načelo discipline pri nalažanju odvisnega denarja je še vedno pravilno in

G. župnik Vovk je predlagal brzjavni pozdrav predsedniku zveze g. dr. Antonu Korošcu in podpredsedniku zveze g. Remcu, ki sta oba odsotna, kar so zadrugarji vzeli na znanje z dolgotrajnim in burnim odobravanjem, in je g. predsedujoči obljubil izvršitev tega sklepa. Zapisnik lanske glavne skupščine je soglasno odobren.

Načelstveno poročilo

Načelstveno poročilo je podal načelstveni ravnatelj g. Gabrovšek.

Ker se toliko govori o gospodarski stiski sedanjega rodu, bi sicer radi o tem molčali na glavni skupščini, toda ne moremo mimo. Vse delo in mišljenje naših zadrugarjev se suče okrog tega, posebno zaradi denarne stiske. V preteklem poslovnem letu so prišli novi udarci, ki so zopet razbičali ljudsko razburjenost. Naj je imel zakon o varstvu kmeta še tako dober namen, dejstvo je, da je povzročil nov val nezaupanja. Posledica je bila, da so mnogi prenehali z odplačevanjem svojih dolgov in obresti, tudi taki, ki bi lahko plačali. V ljudi se je zarila deloma po nepremišljeni agitaciji oseb, ki bi morale čutiti vso polnost odgovornosti svojih besed, misel, da ne bo treba več plačevati dolgov. Vložniki pa so zaradi tega mislili, da so v nevarnosti vloge. Nezaupanje se je nezasišano stopnjevalo. Prišlo pa je podaljšanje zakona o zaščiti kmeta z uredbo o izplačilih vlog. Naj je tudi časopisje zamolčevalo imena posameznih denarnih zavodov, vendar je to med ljudstvom prodiralo, zlasti ker so prihajali v poštev veliki zavodi. Danes je baje tudi pod to zaščito že 50 bank in hranilnic. Za razširjenje zakona o varstvu kmeta na zadrugne ni bilo stvarnega vzroka. Zadrugne niso nikjer gonile kmetov na boben in jih torej pred njimi ni bilo treba ščititi. Doživeli pa smo nasprotno, da so razne občine izbrale ime kmet in zaščitili ljudi, ki niso kmetje ali pa niso potrebni zaščite.

težave niso nastale radi načela, ampak radi razmer, kakršnih nihče nikoli ni pričakoval.

Obrestna mera

Eden izmed poglavitnih vzrokov sedanje denarne krize je visoka obrestna mera. Lov na denar in vloge je povzročil visoke obresti, pri tem pa je trpela likvidnost. Zato je znižanje obrestne mere ena izmed važnih poti iz krize. V denarni stiski je sploh naše zadrugništvo pokazalo mnogo discipliniranosti.

Za konsumno zadrugništvo

Konsumnemu zadrugništvu so nasprotniki zadrugništva zadajali udarec za udarcem. Glasilo trgovcev je napadalo dan za dnem konsumno zadrugništvo in ustvarjalo razpoloženje proti zadrugam. Ti krogi skušajo zrušiti konsumno zadrugništvo. Kadar pa potem stopijo na oder zagovornikov in voditeljev narodnega gospodarstva, jim je pač treba zapisati: po njih delih jih boste spoznali. Značilno je, da redno napadajo vse konsumno zadrugništvo, kadar govorijo o prednostih zadrug državnih nameščencev. Tak boj pač nikomur ni v čast. Ugodnosti naših zadrug so silno majhne in so utemeljene v zakonu. Sicer pa vemo, kako je konsumno zadrugništvo drugod zmoglo kljub svojim malenkostnim nasprotnikom.

Nato omenja pojav na zadrugnem polju, ki se ne zdi zdrav in na katerega naj bi oblasti bolj pazile kot na konsume zadrugne. Vse križem hodijo po deželi potniki zadrug, ki oznanjajo, da dajejo brezobrestna posojila za zidavo hiš. V Nemčiji in Avstriji so morala poseči oblastva vmes, da so obvarovale škode svoje prebivalstvo. Pri nas pa se vse mirno registrira in pusti delati reklamo.

Delo zveze

Dela zvezi ni manjkalo, toda velik del osebnega stika se je nanašal predvsem na denarna vprašanja. Zastajalo je le propagandno delo, deloma tudi zaradi tega, ker je bilo v sedanjih razmerah včasih nemogoče, včasih pa težko imeti sestanke z zadrugarji. Vršilo se je 6. tečajev in 30 predavanj. Izvršenih je bilo 355 revizij. Nekatere od teh so bile izvršene na željo oblasti, ker so proti nekaterim zadrugam prišle ovadbe, češ da niso postopale v smislu svojih pravil. V vseh slučajih se je pokazalo, da so ovadbe brez osnove, in bodo nekateri denuncianti dajali odgovor pred sodiščem.

»Narodni gospodar« ni mogel poročati o dogodkih v narodnem gospodarstvu tako, kot bi želel. Zadrugna šola je obhajala letos 25 letnico svojega obstoja in poslala v svet deslet 587 zadrugnih delavcev. Hud udarec za zadrugništvo je bila ukinitve poštninske prostosti med zvezo in zadrugami. Ta ukinitve zadene zlasti manjše zadrugne, ki vedno potrebujejo nasvetov. Nadalje je izrekel zahvalo uradništvu za vzorno delo.

Svoj izklesani govor je zaključil s temi-le besedami:

Kriza je, splošna kriza, a vendar ena stvar ni v krizi. To je zadrugna misel. Čimbolj se ruši kapitalistično gospodarstvo, tembolj tudi pada misel pretiranega individualizma, tembolj prihaja do no-

ve veljave in poudarka misel vzajemnega dela v gospodarstvu. Naj se torej sedanja kriza razvije kakorkoli, naj utrpimo kakršnokoli škodo, ideja zadrugništva se bo razvijala naprej. Na nas vseh pa je, da smo dobri nosilci te ideje med našim narodom in da skrbimo za njen pravičen razvoj na naših tleh. Tako pojde naš slovenski narod s pomočjo svojega zadrugništva iz teh težkih časov boljši bodočnosti nasproti.

V debati o načelstvenem poročilu, ki je bilo sprejeto z odobravanjem, je vprašal g. Rozman iz Radeč, kako je to, da v drugih krajih države nimajo toliko težko z denarjem kot pri nas. G. Gabrovšek je pojasnil, da drugod nimajo tako razvitega kreditnega gospodarstva kot pri nas. G. Hmelak, Ponikva, je poslal za pojasnilo glede izplačila naložb članic pri zvezi. Pojasnjeno je bilo, da zveza ne more izterjati dovolj pri svojih članicah-dolžnicah, ne more pa tudi pri sedanjih tečajih prodati državnih papirjev, in ravno tako banka ne more likvidirati velikih stvari. Če se kakšna zadruga odloči za § 5, potem pač likvidira. Treba je počakati na boljše razmere. G. Karel Škulj, Dolenja vas pri Ribnici, je pojasnil, da zato ni pritiska v južnih krajih države, ker je dala Narodna banka v teh krajih dovolj kreditov na razpolago.

Na vprašanje g. Jerneja Hafnerja, Stari trg, glede mere pri izplačilih vlog pri zvezi, pojasnjuje g. Gabrovšek, da se daje onim, ki so v največji potrebi in v sorazmerju naložb. Na drugo vprašanje, kaj je najbolj neprijetno v poslovanju med zvezo in članicami, pojasnjuje g. Gabrovšek, da so pač najboljše izpraševanje vesti revizijska poročila. Na vprašanje g. Prosenca glede politike Narodne banke pojasnjuje g. Gabrovšek, da vodi Narodna banka deflacijsko politiko zaradi tega, ker hoče na vsak način obdržati 35% kritje. Boj je sedaj za obdržanje sedanjih kreditov, ker na nove ni misliti.

Poročilo nadzorstva

V imenu nadzorstva je poročal predsednik g. Zaplotnik lgn. Nadzorstvo je imelo lani samo 3 seje, kar je razumljivo, ker nadzorstvo nadzira predvsem dajanje kreditov, novih kreditov pa v letu 1932 ni bilo. Nekaterim dvomljivim terjatvam stoji nasproti tihe rezerve. — Sanacija članic je zadala mnogo dela in so bile potrebne tudi velike gnotne podpore. Nato je podrobno analiziral računski zaključek ter izrazil pohvalo uradništvu. Omenil je, da zveza lani ni dobila nobene podpore. Ker je računski zaključek postavljen pravilno,

Povodnji na Dolenškem

Dolina Račne 5 km dolgo jezero

St. Vid pri Stični.

Tudi pri nas je voda nastopila po travnikih in njivah. Do nekaterih vasi moremo priti samo po brodovih. Voda navadno stoji, kadar nastopi, po več tednov. Zato bodo pridelki popolnoma uničeni. Po njivah bo mogoče sejati samo še ajdo ali pa repo.

Račna.

Pri nas smo sicer vjeni povodnji, a take, kakor jo imamo zdaj, že dolgo ne pomnimo. Vsa radenska kotlina od vzhodja llove gore in blizu do

Alojzij Cvenkelj - 50letnik

Liubno na Gorenjskem, 30. maja.

Te dni je praznoval petdesetletnico rojstva gosp. Alojzij Cvenkelj, posestnik, gostilničar in lesni trgovec.

Že kot 18 letni mladenci je prevzel po svojem očetu vodstvo obsežnega premoženja, katero pa je s svojim plodonosnim delom še podvojil. Je ugleden in previden trgovec, a tudi vseskozi priden, varčen in dober gospodar, ki s pametnim nasvetom vsakomur rad pomaga.

Občinski odbor ga je že s 24. letom izvolil za prvega svetovalca, a leta 1913, ko je postala občina samostojna, je bil izvoljen za župana. Neprerogoma do leta 1927 je bil na čelu naše občine kot župan. V tem času si je pridobil mnogo zaslug v korist občine. Predvsem se lahko smatra kot eno njegovih največjih zaslug napeljava prepotrebne vodovoda, kakor tudi električna razsvetljava vasi, kar je bilo združeno z velikimi težavami, katerih se pa pogumni in odločni ljubant ni nikdar ustrašil.

Ob tej priliki želimo slavljenca, našemu vrlu mislišljeniku, da ga ohrani Vsemogočni vespokrovni družini pa tudi nam vsem še mnoga — mnoga leta!

Zopet ogenj

Včeraj zjutraj je zopet gorelo v kamniškem kraju in sicer to pot v okolici Križa. Rdeči petelin se je prikazal ob pol treh zjutraj na šupi nekega posestnika na Križu. Leseno poslopje je bilo v trenutku v plamenu in je pogorelo do tal. Sodiijo, da je bil tudi tukaj ogenj podtaknjen.

predlaga razrešnico načelstvu, kar je občni zbor soglasno odobril.

Volitve.

Ker je g. župnik Šegula izjavil, da ne more sprejeti izvolitve v odbor, je g. Kranjc predlagal v odbor pri dopolnilni volitvi g. dr. Leskovarja iz Maribora, kar je bilo soglasno sprejeto.

Poročilo o gospodarskem položaju.

Ker je v sedanji gospodarski krizi še veliko stvari nepojasnjenih in vladajo velike zmede, je vzbudil veliko pozornost referat g. dr. Basaja, ki je pojasnil vzroke sedanje krize in razmere na denarnem trgu ter podal predloge za sanacijo sedanje stanja, ki jih je razdelil v več skupin: nova sredstva, sanacija denarnih zavodov, obrestna mera, prepisni promet, končno pa je govoril še o inflaciji in deflaciji. Referat bomo v izveščku objavili prihodnje.

Debata

Po referatu se je začela debata o slučajnostih. G. min. n. r. Vesenjak je predlagal ustanovitev fonda za organizacijo in pomoč prodajnem zadrugništvu. V motivaciji svojega predloga je navajal velike škode, ki jih imajo producenti ob prodaji svojih pridelkov, in je prav, če zadrugništvo žrtvuje večje vsote za vnovčevanje pridelkov svojih članov.

Na vprašanje g. Zabreta, kakšno rešitev nam je pričakovati glede denarstva, je g. dr. Basaj pojasnil delo tozadevnega odbora, povedal pa je, da zaenkrat še ne moremo vedeti, za kateri predlog in ukrep se bo odločila vlada. K temu je pripomnil g. min. Vesenjak, da sedanja pot ne vodi v rešitev in tudi čakanje ni več na mestu. Zaupanje v državo je treba obnoviti. G. Snaj (Zg. Radgona) je pripomnil, da se le z dejanji utrjuje zaupanje. G. Munda pravi, da se bo moralo vpoštevati pri tem reševanju tudi ljudsko mnenje.

G. Kocmur je z ozirom na napade trgovskega glasila ugotovil, da bi bile brez blagovnih zadrug cene gotovo višje. Davčne uprave ne bi smele vzeti zadrugam davčnih prostosti. Kurz proti zadrugam se mora opustiti. G. Rozman iz Ljubljane pravi, da je ravno beg našega kapitala iz države povzročil nezaupanje. G. Poljanec iz Slov. Bistrice priporoča ustanovitev posebnega odbora, ki bo dal praktične nasvete gospodarskim zadrugam v njih trgovanju. K temu je pripomnil g. dr. Basaj, da se je pri Gospodarski zvezi ustanovil že poseben strokovni posvetovalni odbor, v katerem so poslovojdje najboljših zadrug. Na predlog Lončarske zadrug v Komendi bi se morala povečati vzajemna pomoč med zadrugami. Konsumne zadrugne naj čim več kupujejo pri produktivnih zadrugah itd. G. Osolin iz Doba predlaga ostre ukrepe proti izvoznikom kapitala, ki mora priti nazaj v državo. G. Škulj iz Dolenje vasi pri Ribnici priporoča, da se zadrug čim bolj poslužujejo borznih razsodišč in predlaga akcijo za zmanjšanje sodnih taks in odvetniških stroškovnikov. G. dr. Loreto predlaga lastno zadrugno razsodišče.

Ker je bil dnevni red izčrpan, se je g. predsednik zahvalil vsem navzočim za sodelovanje in zaključil, uspelo, tri ure trajajočo skupščino.

Inserentom!

— Oglasi za binkoštno-velesejsko izdajo »Slovenca« se sprejemajo v Ljubljani do sobote popoldne do 6, v Mariboru in Celju le do 11 dopoldne, pri ostalih podružnicah pa samo do petka zvečer. Prosimo pa cenjene inserente, da oddajo svoja oglasa naročila kar največ mogoče že v četrtek ali petek, da se morejo ista izvršiti točno po želji naročnika. V soboto naj se oddajo le nujna nazonana, osmrtnice in mali oglasi.

Slaboumnni siromak pod brzovlakom

Središče ob Dravi, 31. maja.

V soboto je prišel sem 17—20 leten fant: siromak, da se Bog usmili. V razcapani obleki, brez srajce, usiv tako, da je bilo videti na vratu cele kepe uši, ves krvav in razjeden je bil od golazni. Nad očmi so bile bule tudi najbrž povzročene od uši. Kamor je prišel, se je pritiskal ob zid ali drevo ali karkoli, da bi odganjal golazen. Ni mnogo govoril. Zdelo pa se je, da je Slovenec. Tudi ni znano, ali ga je vzel kdo pod streho na prenočišče ali pa je tudi v teh deževnih nočeh ostajal zunaj.

V sredo so ga pastirji videli ob Dravi. Prišel je iz grmovja, kjer je bilo najbrž tudi njegovo prenočišče. Pravil je, da gre »domov k mami«. Opoldne je sedel na tračnicah in na poziv ni odšel doli.

Ob 13.23 je pripeljal brzovlak na postajo Središče. Pri nadaljni vožnji (dober kilometer) proti Ormožu je strojevodja videl človeka na tračnicah, a vlak ni mogel več ustaviti. Brzovlak je povozil nesrečnega in mu odrezal obe nogi nad kolonom. Že po nekaj metrih vožnje je vlak obstal. Ponesrečenca so naložili v službeni voz ter priložili tudi obe odrezani nogi. Silno je kričal nesrečnej, ko so ga naložili, vlak ga je odpeljal v Ormož, kjer so ga najbrž spravili v ondotno bolnišnico. Ni verjetno, da bi mogli rešiti to bedno življenje.

So, ki pravijo: »Saj je bil cigan, saj je bil ves usiv, boljje je za njega tako.« Toda človek je bil, kakor smo mi. Vprašajmo se rajši, ali nismo ljudje krivi, da je bil tako zanemarjen? Tak žalosten primer glasno kriči in obtožuje svet egoizma!

Pod konji

Dva Hrvata sta peljala danes voz jesiha proti Ormožu. Na strmem klancu pri Pušencih je padel eden pod voz. Vleklo ga je precej daleč s seboj. Našli so ga v travi. Komaj je še kazal znake življenja, ker je ves pobit na glavi in ima najbrž stoto hrbtenico. Tovariši pravi, da sta se mudila v Obrozu in na Humu.

Ljubljanske vesti:

Znižanje plač tramvajskim uslužbencem

Ljubljana, 1. junija.

Na akcijo delavstva Maloželezniške družbe so bila uvedena interna pogajanja med Maloželezniško družbo, mestno občino in delavskimi zastopniki, da bi se namenavane redukcije plač izvedle na bolj socialen in bolj pravičen način. Zastopniki mestne občine in zastopniki delavstva so se pogajali prvič na seji, ki je bila v ponedeljek na mestnem magistratu. Včeraj popoldne pa je imel svojo sejo upravni svet Maloželezniške družbe, ki je sklepal o končno veljavni izvedbi redukcije. Upravni svet je priznal stališče, da je treba pri redukciji plač čuvati absolutni minimum in obvarovati predvsem družine uslužbencev pred občutnim padcem njihovih dohodkov. Upravni svet je nato sklenil, da se namenavane znižanje draginskih doklad od 150 na 100 Din mesečno za vsakega družinskega

člana ne bo izvedlo. Pogodbenim uslužbencem se prejemki ne bodo znižali. Prav tako se ne bodo reducirali dohodki do 1000 Din mesečno. Reducirali pa se bodo dohodki poduradnikom in upokojencem in sicer pri prejemkih nad 2000 Din za 15%, pri upokojencah e prejemki do 2000 Din za 10%, pri zaposlenem osebu s prejemki od 1500 do 2000 Din za 10%, pri prejemkih 1200—1500 Din za 5%.

Dejansko je družba namenavane redukcije plač torej le izvedla. Kompromisna rešitev je pa v korist delavcev dejansko uspela le v vprašanju draginskih doklad, ki so ostale na dosedanj višini. Vse druge omejitve redukcije se v resnici nanašajo le na izjeme primere. V splošnem pa bodo uslužbenci tudi s tem načinom redukcije zelo mnogo izgubili.

Gospodje, to ne gre!

Izvedeli smo, da se bo na nekaterih tukajšnjih srednjih šolah začela matura na binkoštno nedeljo oziroma na praznik presv. Rešnjega Telesa.

Ne bomo se za danes spuščali v vprašanje, kdo je kaj takega ukrenil. To vprašanje je danes manjše važnosti in aktualnosti.

Za danes hočemo le pibiti, da je tak ukrep nezasišano izzivanje katoliškega prebivalstva, katoliških staršev in katoliških dijakov. Tak ukrep se kar čimeno roga katoliškim tradicijam in tudi katoliškim verskim zapovedim.

Ali mar ni bilo dovolj časa za maturo ob drugih dnevih? Zakaj naetavljate začetek mature ravno na ta dva velika katoliška praznika, binkošti in presv. Rešnje Telo? Ali je morda hotel tisti, ki je tako ukrenil, norce briti iz katoličanov? Drugača si človek ne more misliti, ko vendar vsakdo ve, da je na pretek drugih dni, ko bi dijak lahko opravil maturo, kakor so jo doslej v naših krajih vsa stoletja opravljali, a nikdar ne na take praznike.

Tu ne veljajo nobeni izgovori ne zaradi oseb, ne zaradi časa! Kdor pa misli, da so njegovi argumenti več kakor pa spoštovanje katoliške miselnosti prebivalstva, med katerim si služi svoj kruh, ta naj še gre iskati kruha tja, kjer bo prost vseh takih ozirov.

Odločno protestiramo proti takemu izzivajočemu ukrepu ter zahtevamo, da ga oblast, ko bo zanj izvedela, razveljavi, povzročitelja pa pokliče k odgovornosti, ker ne gre, da bi kdo nekažnovan na tak način žalil versko mišljenje katoliškega slovenskega naroda!

K nesreči na Poljanskem nasipu

smo prešli še naslednje vrstice: Cesar smo se vedno bali in na kar ste varnostno oblast in mestno občino ponovno opozarjali, to se je dne 30. maja zgodilo. Zaradi nezavarovanega Poljanskega nasipa je strmoglavil splašeni konj z vozom in ljudmi v deročo, do tri metre globoko Ljubljano.

Nesrečo je brez dvoma povzročilo to, da pristojne javne oblasti, čeprav so bile na to opozorene, in bi torej mogle vedeti v naprej, kaj se utegne zgoditi, niso storile tega, kar je bila njih dolžnost, da poskrbe za javno varnost ob tem nezavarovanem in nevarnem, ker sila strmem nasipu.

Ako bi bila to povzročila malomarnost kakega zasebnika, takoj bi imel opraviči s sodno kazenskim posledicami §§ 198 ali 201 k. z.; sedaj pa se bo najbrž še nadalje razpravljalo, kdo je dolžan napraviti ograjo, ali mesto ali pa regulacijski odbor,

Svoji k svojim!

Klavirji tvrdke **WARBINEK** konkurirajo vsem inozemskim znamkam, tako v kvaliteti, kakor tudi v ceni. :: Oglejte si razstavljene vzorce na velesejmu paviljon E.

Kulturni obzornik

Veliki meceni Narodnega muzeja

Dne 16. septembra 1914 je na Dunaju zatisnil oči baron Jožef Švegel, korenite gorenjske rodo-vine sin, ki se je v toku političnega vrenja dokaj

oddaljil od slovenske politične smeri, a je v njegovem srcu neprestano lebdela misel na slovensko domačijo, sicer ne bi mogli razumeti njegovega velikega dejanja pred smrtjo, kakršnega ni doslej storil noben še tako zakoreninjen Slovenec v tolikšni meri. V svoji oporoki je namreč zapustil tedanje-mu kranjskemu deželnemu muzeju vse svoje redke

dragocenosti folklornega, arheološkega in umetniškega značaja, katere je v teku svojega burnega življenja na celinah starega sveta nabral. Seveda je pa postavil za dednino teh dragocenosti svojo ženo Marijo iz rodu italijanskih plemenitnikov do Battisti di San Giorgio, ki naj po lastnem premissu določi predmete za imenovanemu muzeju. V kolikem obsegu se bo to zgodilo, ni mogoč pač nihče slutiti. Ko pa je letošnje leto v marcu sledila Marija Švegel svojemu možu, so odprli njen testament in videli, da je v svoji plemeniti radodarnosti še prekosila svojega moža. V spisih točno določa predmete, ki naj pripadajo muzeju. Če se dotaknemo le najvažnejših, da se nam vsaj v slutnji vzbudi slika velikega daru, naj imenujemo orientalske in arabske veznine, nekatere z zlatimi nitkami vezene, muslimanske molilne preproge, prav tako kašmirske, anatolske, perzijske preproge in tkani-ne; zelo redko delo velikega obsega o orientalskih preprogah, katero je izdal dunajski orientalski muzej, dalje indijsko pohištvo, ki je bilo z mnogimi dragocenimi raritetami v njeni spalnici, vse to seveda ona zdaj poklanja muzeju. Med predmeti velike vrednosti moramo imenovati dalje staroegipčanske grobne pečate, obrazne maske, kamenite sfinge, mnogo dragocenih mumijskih ostančkov, indijsko posodje, kitajski in japonski porcelan in email (email cloisson), kitajske kasete iz laka, abesinske vaze, starogrške tanagriske sohe, zbirko školjk (168 kosov), dragoceno orientalsko zibel, obloženo z bisernico, osrednje-afrška orožja in oblačila, Serapinovo glavo, katero je baron sam potegnil iz morja v Aleksandriji, dalje staroitalijanske majolike, dragoceno orientalsko zrcalo s filigranskim okvirjem, redko skulpturo treh gracij, tridelni orientalski lestene, več egipčanskih božanskih soh (lesene rezbarije) okrog 2000 kosov redkega denarja, dalje staroegipčanske slike, slike iz okolice Grimsi, doprsne sohe baronice (kipar Tilgner), barona (kipar Dangel), portreti obeh in njune prerano umrle hčere, delo Charlemona in Angelija; tri slike iz Bellinjeve šole z Materjo božjo, sv. Rokom in sv. Klaro. Poleg teh svojstvenih

mlr. 4. Ubi Plato, Laus et perennis gloria, osmeroglasni moteti za mešan zbor. 5. Bach: In Dulei jubilo za orgle, igra msgr. Stanko Premrl. 6. Jakob Gallus: Impetum inimicorum in Alleluia! Cantate Domino, dva mešana zbora za 3 zборе, ki se izvajata tudi na treh korih. Vstopnice so v predprodaji v Knjigarni Glasbene Matice po 25, 20, 15 in 10 Din, stojnice so po 6 in 4 Din. Gallusove skladbe so izredno veličastne, melodijozne in blagoljubne ter močno učinkujejo na poslušalca. Ravno tako je msgr. Stanko Premrl znan kot odlični večak, ki mojstrsko obvlada kraljevski instrument — orgle. Užitek koncerta bo velik, sedežev vseh vrst je še dovolj na razpolago. Dobe se v Matični knjigarni tekotom dneva in od 1/8 dalje pri glavnem vходу v stolnico.

• Telovadni nastop dijakov in dijakinj vseh ljubljanskih srednjih šol bo na binkoštni ponedeljek popoldne in je obvezen za vse dijake in dijakinje. To je odredilo ministrstvo. Ne vemo pa, ali je tudi ministrstvo odredilo, da morajo biti vsi dijaki in dijakinje enako oblečeni v telovadne hlače (krila) in jopice ter imeti vsi enake čevlje, kakor to zahtevajo nekateri učitelji telovadbe. Poleg tega si mora vsak dijak nabaviti po dve zastavici. Velika večina staršev se bori za vsakdanji kruh in komaj zmorejo denar za kolke in letna poročila, sedaj se jim pa nalagajo še izdatki, ki bi brez vsake škode lahko odpadli.

• Trgovsko bolniško in podporno društvo opozarja svoje umrlih članov, ki so pokopani v društveni grobnici na pokopališču sv. Krištofa, da blagovolijo čimprej sporočiti društveni upravi, Gajeva ul. 5, v kolikor žele sami izvršiti prenos umrlih na pokopališče pri sv. Križu. V nasprotnem slučaju bo namreč društvo samo oskrbelo prenos umrlih v skupen grob na pokopališču pri sv. Križu.

• Gojenci operne šole, oddelek deklamacije, vzpizori na zaključni produkciji tri Schnitzlerjeve enodejanke iz cikla Anatol in sicer »Razhodnjec«, »Epizodice in Anatolovo« »Poročno jutro«. — Kot poslednja točka se igra »Rolsanin poljub« (III. dej. Rostanovega »Cyrano«). Opozarjamo vse ljubitelje in prijatelje našega naraščanja na ta večer, ki se vrši v torek dne 6. junija ob 20 v drami.

• Mestno načelstvo v Ljubljani razpisuje dobavo blaga za 52 kompl. službenih letnih oblek in 19 zimskih oblek iz sivga sukna, 118 zimskih sukenj, 117 pelerin, 164 parov čevljev, 185 službenih čepic in 15 del. halj. Nadalje razpisuje izdelavo te službene obleke po kroju, ki ga določi mestno načelstvo. Pravilno kolkovanje in zapečatenje porudbe je vložiti do 20. junija 1933 popoldne pri mestnem gospodarskem uradu, kjer so vzorci blaga na vpogled in kjer se dobijo tudi vsa tozadevna pojasnila oz. dobavni pogoji proti povračilu stroškov.

• Specialno izbiro modnih hlač in pumparc dobile najceneje pri Preskerju, Sv. Petra cesta 14.

• Ribana kopalne obleke, čevlje, čepice in krasne pižame, nudi v najlepši izbiri tvrdka Miloš Karničnik, Stari trg.

Poizvedovanje

Našel se je kanarček. Dobi se Galjevica 3/1.

Moste pri Ljubljani

S hvalnico Bogu smo 31. maja zaključili mesečno pobožnost majniške kraljice. Naj vse obilna udeležba je živo pričala, da je v Mostah mnogo vere in verske zavesti ne samo pri ženskah, marveč tudi pri moških — ne samo starih, marveč tudi pri mlajših. Saj je bila prostorna kapela z obširnimi korom vred dan na dan tako polna, da sploh ni bilo več prostora, dasi je bila vsak dan dva krat šmarnična pobožnost: ob pol 6 za mladino, ob pol 8 za odrasle. Prebivalstvo je iz srca hvaležno gg. salezijancem za vse dobrote, ki jih dele z nesebičnim in požrtvovalnim delom za dušni — pa tudi za telesni blagor zlasti mladine, ki bi brez njih ostala zanemarjena in postala žrtev ulice. Posebno zahvalo dolgujemo g. Mihelčiču za njegove šmarnične govore, polne duha, zajetega iz verskih resnic in iz sodobne razranosti v družbi in dušah in srebi ljudi. Tem bolj mu gre zahvala za njegove s socialnimi čuti prežete govore, ker vemo, koliko požrtvovalnega truda je treba za to poleg onega, s katerim za edino plačilo — pri Bogu izvršuje nelahko; a brezplačno službo kateheta na močnanski šoli. — Hvaležni občani.

Novo meso

Foersterjev koncert priredi drevi ob 8 v dvorani prosvetnega doma znani Akademski pevski zbor iz Ljubljane z istim zanimivim sporedom Foersterjevih skladb, ki jih je izvajal v Mariboru, Celju, v Ljubljani itd. Akademski pevski zbor bo odpel 12 moških zborovih skladb in 4 prirejene narodne pesmi. Kakor znano, je preživel Anton Foerster, veliki skladatelj in vzgojitelj slovenskih glasbenikov, zadnja leta svojega življenja v Novem mestu. Zato smo prepričani, da se bo občinstvo udeležilo te izredne prireditve v obilnem številu. Predprodaja vstopnic v trgovini Košir.

Ribiči mnogo so rib nalovili, z njimi že zgodaj na trgu so bili. Slamič najboljši od njih je odbiral, dragim bo gostom jih danes serviral.

Zemljiška knjiga v maju

Ljubljana, 31. maja.

Zemljiškoknjižni urad okrajnega sodišča je naravnost zabarikadiran z vlogami. Izredno mnogo je bilo uradnih, a prav tako tudi privatnih predlogov. Težki folijanti zgovorno govorijo o križih in težavah mešana in okoliškega kmeta. Tri značilna dejstva! Hipoteke nasedajo! Eksekucije na posestva naraščajo! Živahne kupčije z zemljišči!

Na 64 zemljišč je bilo maja intabuliranih skupaj 1.725.968 Din posojil. Najvišje je bilo 300.000 Din, najnižje 1000 Din. Aprila je bilo vključenih posojil za 2.277.344 Din. Eksekucije so se napram aprilu podvojile. Na raznih terjatvah je bilo eksekucijsko vključenih na 102 posestvih skupaj Din 1.162.730, dočim aprila na 100 posestev 790.620 Din. Najvišji znesek je bil 439.051 Din, najnižji pa 96.30 Din. Intabuliranih je bilo dalje na zaostalih davkih 210.782 Din. Na neko posestvo kar 107.804 Din na davkih. S policijsko upravo se ni dobro boriti in z njo bob jesti. Neki okoliški gostilničar je bil obsojen na 3000 Din globe zaradi prekoračenja policijske ure in nedovoljenega plesa. Policijska uprava se je sedaj, ker gostilničar ni hotel plačati globe, vključila na njegovo posestvo za 4855 Din, vračunši razne stroške.

Zemljiška knjiga je zaznamovala 72 kupnih pogodb. Vrednost prodanih zemljišč, oziroma parcel znaša 2.298.244 Din. V mestu ni tako živahne spekulacije z zemljišči. Prodanih je bilo le sedem zemljišč, oziroma hiš. Okolice je živahnejša. Zlasti mnogo parcel je bilo prodanih v severnem delu, kjer je veliko povpraševanje po stavbnih parcelah od taktar, ko je bil zgrajen šentvidski tramvaj. Tudi po drugih vaseh ljudje prodajajo zemljo.

Na raznih sodnih taksah v kolkih je bilo prve štiri mesece plačano pri zemljiški knjigi 195.783,75 Din. Največ donasajo takse za vpise lastninske pravice (2% od kupnine) in za vpise posojil (1%).

Celje

• Seja okoliške občine. V sredo zvečer se je vršila po daljšem času v občinski posvetovalnici na Bregu redna seja celjske okoliške občine. Tej seji so prisostvovali vsi na novo imenovani občinski odborniki in novi okrajni načelnik g. dr. Vidmar, ki se je predvsem zanimal za najvažnejša vprašanja, ki tarejo okoliško občino, saj je to ena največjih občin dravske banovine. Ta vprašanja so predvsem: združitve obeh občin, občinski očetje v okoliški občini stoji slejpoprej na stališču, če že pride do združitve, naj se priklapi cela občina, če ne pa ostanemo, kakor smo bili. Posebno tare našo občino velika brezposelnost, ker ima ravno okoliška občina zelo razvito industrijo, ki je pa sedaj omejena na minimum, ali je pa sploh ustavljena. Nadalje so še zadeve občinski proračun, ceste, vodovod, regulacijska dela, in nekatere druge aktualne zadeve, ki posebno tarejo gostilničarje.

• Godbeno društvo železnicev v Celju si je postavilo lasten dom blizu celjske postaje. Društvo razpolaga z dobro znano godbo, ni pa imelo doslej lastnih prostorov za vaje; šele v lastnih prostorih bo moglo svoje nesebično delovanje popolnoma razviti. Dom je bil odprt v nedeljo.

• Umri je v celjski javni bolnišnici Anton Potrbica, vojak redov 4. čete 39. p. p., star 22 let, z Ravne v lubeškem okraju Primorske banovine. N. v m. p.

• Planinski dom v Logarski dolini bo za binkoštno praznike odprt.

• Popravljen je volivnih imenikov v l. 1933. Volivni imeniki za mesto Celje, potrjeni od okrajnega sodišča v Celju, so z dnem 30. maja 1933 stalno razgrnjeni v sobi št. 10 na mestnem načelstvu in si jih lahko vsak ogleda.

• SK Jugoslavija v Celju gre s svojim kombi-motivom v Mursko Soboto, kjer bo za binkošti odigrala dve tekmi. — Ostali in danska sekcija pa gredo na Moziške planine. Odhod v soboto do Šmihela ali pa v medeljo jutraj naravnost na koč.

• Občni zbor SK Olimpa. Danes ob 8 zvečer bo izredni občni zbor SK Olimpa v gostilni Jugoslovani v Gaberju. V slučaju nesklepnosti se bo vršil občni zbor pol ure pozneje, ki bo sklepčen ob vsaki udeležbi članstva.

• Uporaba umetnega ledu. Opozarjamo vse zainteresirane na omenjeni razglas mesečnega načelstva celjskega, ki je nabit na oglasni deski mestnega magistrata.

Naše dijaštvo

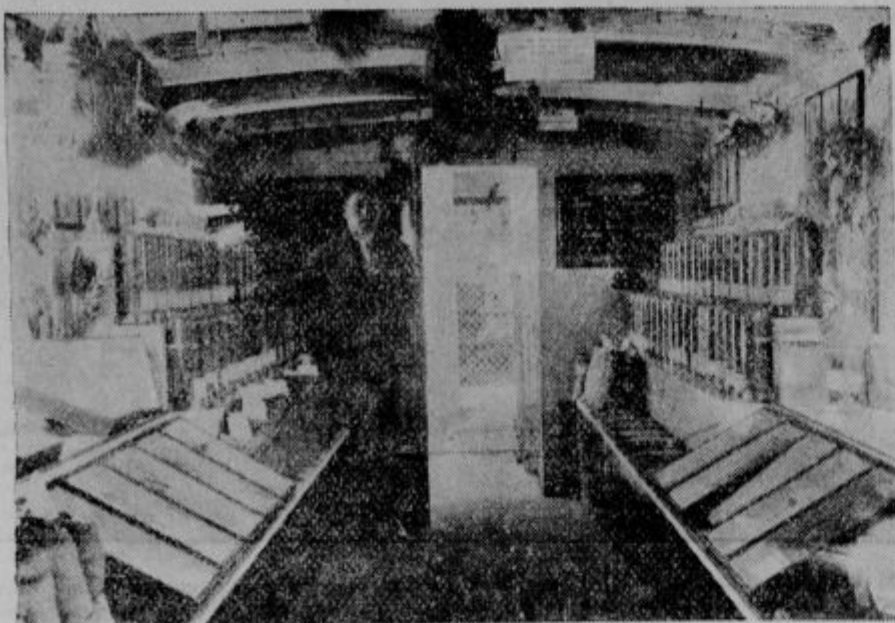
Stolna kongregacija akademkinj ima shod drevi ob četrt na 7.

Tako se je oddolžil svoji domovini človek, katerega smo skoraj izbrisali iz imenika narodnih Slovencev. Tako se je poklonil Sloveniji Šveglava zvesta družica, ki je po svojem rodu Italijanka! To je namreč potrebno poudariti zato, ker smo imeli in imamo mnogo narodnih Slovencev, tudi gmotno dobro založenih, a skoraj nihče ne pozna! Naj primer Šveglav blagodejno vpliva na tovrstne rojake! Obema, ki spita nevdramno spanje, pa hvaležen spomin

Moralni uspeh dubrovniškega kongresa. Penovci, ki so se vrnili iz Dubrovnika, izjavljajo, da pomeni njihov letošnji kongres moralno največji uspeh izmed vseh dosedanjih tovrstnih zborovanj, ker so se pojmi o principih Pen klubov tu najbolj raztiščili. Do tega je prišlo čisto spontano — pač radniški dogodkov v Nemčiji, katerih ni skušal sedanjim nemški Pen klub niti z enim gibom zadrževati. Načelna vprašanja, ki jih je izzvalo prav za prav politično vzdusje zadnjih časov, so izrinila s kongresa ves program, katerega so si kongresisti prej določili. V ospredju so bila vprašanja o razmerju Penov do države, ki duši sleherno svobodo kulturnega udejstvovanja. V tem so prišli praktično v poštev ravno nemški penovci. Sicer je ponašanje nemškega Pena v domovini očitno v nasprotju s principi federacije, toda kongres nima tu pravice osebno odločati. O tem bo odločal eksekutivni odbor, ki bo preiskal vse okoliščine za tako zadržanje nemških Penov v domovini. (Obsirno poročilo o celotnih vtisih in pomenu dubrovniškega kongresa pa nam bo napisal kritičen opazovalec.)

Te dni je bil slovesno sprejet v češki (praški) Pen klub Jakob Wassermann. Vzrok: Kulturno-politični dogodki zadnjih mesecev v Nemčiji. V imenovan klub so bili pred njim sprejeti Thomas Mann, Gerhart Hauptmann, Arnold Zweig. Kulturna Nemčija si išče zatočišča v slovenskih državah...

Potujoča kmet. razstava odprta

Pogled po vzu, v katerem so razstavljene vse vrste žita, ki ga pridelujemo v Jugoslaviji.

Ljubljana, 1. junija.

Davi ob 8 so slovesno odprli potujočo kmetijsko razstavo, ki sestoji iz dolgega vlaka 22 vozov. Slovesnosti so se udeležili zastopnik kralja, brigadni general Dragomir Popović, ban dr. Drago Marušič, zastopnik knezoškofa kanonik Sušnik, zastopnik komandanta divizije podpolkovnik Maras, predsednik višjega deželnega sodišča Vrančič, češkoslovaški konzul ing. Ševčík, župan dr. D. Puc, predsednik Kmetijske družbe Detela, zastopnik Zbornice za TOI tajnik dr. Pless, za Zvezo industrijev generalni tajnik inž. Suklje, predsednik advokatske zbornice dr. Žirovnik in še mnogi drugi predstavniki našega gospodarstva, oblasti in uradov.

Pogled na del veterinarskega oddelka v potujoči kmetijski razstavi.

Ban dr. Marušič je poudaril pomen te razstave za našega kmeta in želel, da bi se naše ljudstvo mnogo naučilo iz nje. Dosedanji uspeh razstave je bil velikanski, saj jo je obiskalo doslej skoraj 2 milijona gledalcev. Z željo, da bi razstava mnogo koristila slovenskemu kmetu in s tem napredku vse Jugoslavije je g. ban zaključil svoj govor.

Nato je načelnik kmetijskega oddelka inž. Zidanšek pozdravil odlične predstavnike in se zahvalil vsem, ki so sodelovali pri opremitvi razstave, v kolikor se tiče Slovenije. Razstava bo v glavnih obrisih podajala tudi stanje kmetijstva v Sloveniji in bo s tem zanimiva tudi za vsakega Slovenca, ki se količkaj zanima za razmere v našem kmetijstvu. Vsak gledalec pa se bo ob tej lepi razstavi moral spomniti tudi iniciatorja in najvišjega pokrovitelja razstave kralja Aleksandra, kateremu zaključijo vsi navzoči navdušeni trikratni »Živio«. Po državni himni je govornik naprosil zastopnika kralja, naj sporoči Nj. Veličanstvu čuvstva hvalečnosti vseh udeležencev ter je prečital udanostno brzojavko kralju in zahvalni brzojavki kmetijskemu in prometnemu ministru. Končno pa se je govornik zahvalil banu dr. Marušiču, ki je dovolil kredite, ki so omogočili, da je v razstavi zastopana tudi Slovenija.

Upravnik razstave inž. V. Sadar se je nato zahvalil za zaupanje, da mu je bilo izročeno vodstvo razstave in zagotovil, da bo stremel z vsemi silami,

KDOR JE MALOKRVEN, BLED, BREZ TEKA
mu dajte za okrepitev krvi »ENERGIN«.
Otrokom za okrepitev 3 male, odraslim 3
velike žlice na dan.

»ENERGIN« se dobiva v lekarnah 1/2 litra 35 Din

Pisma Primkouskega gospoda

II.

Kako sem prišel ozdravljati.

Kako sem prišel na ozdravljanje? Takole: Moj župnik so rekli, da se zobobol ozdravi, če se pritisne palec na zob in potegne od zobu doli čez vrat, prsi, noge in čez palec na nogi. Dejali so, da zob za nekoliko časa preneha boleti. Bil sem potem pri mežnarju in mežnarica je zob bolel. Rekel sem: »Sem slišal, da se more tako zob ozdraviti, naj poskusim.« In res poskusim. Namesto, da bi le enkrat potegnil, sem potegnil velikokrat tako in zob je nehal boleti. Ko se je razglasilo to med ljudi, so začeli k meni hoditi in pomagalo je. Potem sem si pa mislil: Zakaj bi vlekel čez ves život, bom raje od zobu čez vrat in po roki z roko čez prste večkrat pogladil; pomagalo je tudi, pa ni bilo tako sitno, kakor čez ves život vleči. Potem sem si pa dejal: Kaj bom čez roko doli vlekel, samo lice bom večkrat pogladil; to je tudi pomagalo. Pa sem mislil, da to pomaga samo za zobe. Ljudi je po udihi trgalo, pa so me prosili, naj jih pogladim in sem jih pogladil; to je tudi pomagalo. Mislil sem, da to pomaga samo za prehlajenje. Prosili so me tudi v drugih boleznih, in sem jih večkrat pogladil, pa je tudi pomagalo. Pri Sv. Le-nartu² je bila griza. Neki botri prineso otroka h krstu. Ko otroka zapišem, pravi botra: »Zdaj vas pa zahvalim za dobroto, katero ste mi storili, ko

¹ Pismo je bilo bržkone naslovljeno na brata Jerneja, a prvega dela manjka.
² V Sostrem, kjer je H. kaplanoval v letih 1853—1858.

da bo razstava dosegla čim večji uspeh. — Gostje so si nato pod vodstvom inž. Sadarja in delegata glavnega izvršilnega odbora inspektorja Nemčiniina ogledali zanimivo razstavo, nakar so začeli prihajati številni ljubljanci, katere je zvalil ogromni napis pred kolodvorom.

Lepaki za kmetijsko razstavo

Na potujočo kmetijsko razstavo vabijo veliki in pisani lepaki v živih barvah, toda z napisi v cirilici in srbohrvaščini, zgoraj pa je pretiskan napis v slovenščini. Moramo omenjati, da je razstava namenjena našemu kmetu, ki pa cirilice ne zna. Tudi slika, ki jo lepak kaže, je za naše kraje neprimerna. Vedeti moramo, ko je bila ta razstava na Hrvaškem in krajih, kjer ljudje pišejo z latinico, da teh lepakov ni bilo in da je kmetijski oddelek banske uprave v Zagrebu dal tiskati nove lepe lepake v latinici. Stroški za nove lepake so veljali zagrebško banko upravo 3000 Din. V Ljubljani pa so naredili drugače. Vzeli so stare ciriliske lepake s prav nič okusno sliko in jih dali pretiskati s slovenskim napisom. Za ta pretisk so plačali 2500 Din.

Ali me bi bilo bolje, ko bi banska uprava dala še nekaj stotakov in bi na razstavo vabili res okusni lepaki, ki bi jih naši kmetje dosti raje gledali. Če bi pa v Ljubljani znali ceniti delo slovenske upodabljalne umetnosti, bi za tako razstavo dali delo kakšnemu slovenskemu umetniku, ki bi napravil za razstavo vse drugačno sliko za lepak, kakor pa je dosedanja. Kar velja za Hrvate in za Zagreb, mora veljati tudi za Slovence in za Ljubljano. Tudi je še vedno čas, da se to še popravi, zlasti pa je nužno potrebno, da se na vaških napravijo slovenski napisi. Potem se bo mogla razstava šele res priljubiti in postati popularna med slovenskim kmetiskim ljudstvom!

Izpostavljen novorojenček

Novo mesto, 30. maja.

Dne 1. januarja letos je ponoči porodila neka B. L. blizu Ambrusa nezakonsko možko dete na travniku pred domačo hišo. Po porodu je vstopila v hišo, pa se je kmalu vrnila po otroka, a ga ni več našla. Med tem časom je namreč prišel mimo 23 letni Blatnik Franc iz Višnji. Slišal je otroški jok, pobral otroka in ga odnesel na pašnike ter ga tam skril v skaloju. Blatnik je mislil, da je otročka porodilo njegovo dekle, pa je vzel tuje dete. Po dejanju ga je zapelka vest in je ob neki priliki svojo grobijo priznal Hrovatu Ivanu. Le-ta seveda ni molčal, kaj se je zgodilo z nesrečnim otrokom. Ljudje so šli otroka iskat in ga našli med skalovjem na gmajni 21. februarja. Dete so obducirali, pri čemer se je ugotovilo, da je bilo za življenje zmožno, rojeno živo, da pa je umrlo zaradi tega, ker je bilo izpostavljeno vremenskim ne-zgodam ali pa ker se je zadušilo radi listja, mahu in zemlje, ki je je imelo v ustni duplini.

Zaradi tega dejanja se je vršila danes pri sodniku poedineu kazenska razprava zoper Blatnika Franceta. Državno tožilstvo v Novem mestu ga je obtožilo zaradi prestopka zoper življenje in telo, ker je iz malomarnosti usmrtil novorojenčka, katerega je odnesel v gmajno med skale in ga tam pustil.

še sami ne veste, da ste mi jo storili. Jaz: »Kaj sem vam dobrega storil, da še sam ne vem?« Botra: »Bila sem grizeva, in ko ste roko pri krstu čez otroka držali, je po mojem životu neka moč šla, sedaj sem pa zdrava. Tega niste vedeli, da ste mi storili.« — Bil je neki star mož pri maši v nedeljo, pa je zunaj slonel. Ko to vidim, postanem nejevoljen, ga zgrabim in pahnem v cerkev. Potem je mož pravil ljudem: »Grizev sem bil, zato sem zunaj cerkev podpiral. Kaplan so me pa zgrabili in v cerkev pahnil, zdaj sem pa zdrav.« Potlej sem poskušal na kruh napraviti zdravilo in na vodo, zdaj jim napravljam tudi na papir, da ga ljudje v usta jemljejo in da ga duhajo, pa tudi pomaga. Zdaj pa zdravim, kakor že veš. Večkrat mi je že kdo rekel, da je bolnim pomagalo tisto uro, ko je z mano govoril človek, ki je prišel po zdravlilo. — Pomaga tudi za pijance. Cerkev sem napravil odznotraj, da bi ne bili ljudje, ki bodo v cerkev prišli, taki pijanci kakor so bili. Stene odsejajo na ljudi, in ozdravljajo bolezen pijanstva. Pijanstvo se tudi v bolezen sprevrže. Ljudje — kakor slišim — nič več tako ne pijančujejo. Ne vem, če to pomaga, ali pa nimajo toliko denarja; pa saj tudi prej niso imeli, pa so le pijančevali. — Za tatove naj pa reči strah odsejajo. Kača bi mene in Tebe ne pičila, če bi jo v roke vzela. Vem, da sem že včasih kje stal in je bila kača blizu; pa kakor sem jo ugledal, se je obrnila in zlezla v goščavo. Nekateroga kača ne piči; jo valja po žepu in za srjajo, pa mu nič ne stori. Moj prednik, gospod župnik Škander, so kače v žepu nosili, pa jih niso pičile. Jaz mislim, da volja in voljo združena moč stori, da kača ne piči. Nekdo³ se je pritožil, da je okoli njegovih

³ Kakor siedi iz drugega pisma, je bil ta človek iz Štajarskega.

Pri razpravi se je Blatnik zagovarjal, da ni nameraval otroka usmrtiti. Mislil je, da je bil otrok mrtev, ker je nehal jokati, se ni več ganil in tudi ni več dihal, ko ga je vzel v roke. Izključiti pa ni mogel, da bi ne bil več živ.

Na podlagi zaslišanih prič in na podlagi izvedenjskega mnenja je sodišče smatralo, da je dobil Blatnik otroka takoj po porodu še jokajočega, da je bil otrok zmožen za življenje, da bi dete nedvomno ostalo živo, ako bi ga obtoženec ne bil odnesel v skale. Blatnik je ravnal vsaj najmanj malomarno in povzročil otrokovo smrt. — Sodišče mu je prisodilo sedem mesecev strogega zapora.

Konj udaril gospodarja

Novo mesto, 31. maja.

Anton Škrbe, posestnik in slaščičar v Žužem-berku, se je vozil te dni po Dolenjski in prodajal na birmah slaščice. Dne 31. maja se je mudil v Studencu pri Krškem.

Preden se je odpeljal proti domu, je pogledal, ali so konji nakrmljeni. Tedaj pa ga je eden izmed konj udaril tako močno v nogo, da mu je prebil piščal. Pripeljali so ga v bolnišnico usmiljenih bratov v Kandijo. Zvestemu čitatelju in naročniku našega lista želimo skorajšnjega okrevanja.

Zakaj so kmetu podražili gnojila

Št. Vid pri Stični.

Navajeni smo ajdi gnojiti z rudninskimi superfosfatom; kajti hlevskega gnojila nimamo zadosti. Še za repo ga dostikrat primanjkuje. Letos je pa tovarna za umetna gnojila s ceno za superfosfat poskočila na 95 Din za 100 kg. Lansko leto smo ga še plačevali po 88 Din; prejšnja leta je bila cena še nižja. Čudno se nam zdi, kako je to, da tovarna ceno tako zvišuje, ko so vendar delavke plače manjše in sirovine cenejše. Naši pridelki v ceni vedno padajo, umetno gnojilo se pa draži. Ali ni nobene od pomoči?

Koledar

Petek, 2. junija: Marcellin, mučenec; Peter, mučenec.

Novi grobovi

† V Mozirju je 31. maja okrepljena s Kristusom umrla gđ. Marija Orel, sestra kaplana gosp. Ivana Orla. Pogreb bo v soboto ob 9. Prijatelji molite zanj!

Ostale vesti

— Sodnikom ljubljanske apelacije sporoča društvo: Skupščina v Belgradu bo na binkoštni ponedeljek ob pol 9 zjutraj v dvorani Kola srbskih sester Frankopanova ulica 11. Odobrena je četrtinska vožnja za udeležence člane društva, ne pa za druge udeležence (rodbinske člane). Kupiti je na odhodni postaji z uradniško legitimacijo polovično karto, ki naj se tudi moko žigosa. Ta karta bo veljala tudi za povratek proti potrdilu udeležbe na skupščini. Za prenočišče v Belgradu se priporočajo hotel »Union«, Kosovska ulica; potem Dom činovniške zadruge, Poenkarejeva ulica in za rezervne oficirje Ratniški dom proti legitimaciji. Cene od 25 do 45 Din za noč. Umestno je, če udeleženci pisмено naročijo pravočasno prenočišča neposredno v hotelih. Za sredo 7. t. m. je zamišljen izlet čez Mladenceve do Topole in Oplenca z razgledovanjem zgodovinskih znamenitosti.

— Vabilo na pravniški izlet. Društvo »Prav-nik« priredi letos svoj društveni izlet v nedeljo, dne 11. junija na Celjsko kočjo pri Celju. Odhod za udeležence iz Ljubljane z jutranjim vlakom ob 5.31, prihod v Laško ob 7.28. Od tam pešizlet po izredno romantični pokrajini na Celjsko kočjo (ho-je približno dobri dve uri). Na Celjski koči sestane-k s tovariši iz Celja in okolice. V gostilni na Celjski koči bo preskrbljeno za jed in pijačo. Od-hod iz Celjske kočje približno ob 15 po lepi poti skozi Mestni log v Celje, kjer bo v Celjskem domu večerja. Povratek izletnikov v smeri proti Ljubljani z vlakom ob 19.26. Vabimo vse tovarise, da se tega izleta v čim večjem številu udeležijo (seveda tudi z rodbinskimi člani). Pravniški izleti so dobili že svojo tradicijo in se nudi baš na teh izletih naj-ugodnejša prilika, da se tovariši pravniški medseboj spoznavamo in v prijateljski družbi izmenjamo svoje misli. Prav poseben pomen naj bi imel letošnji izlet, ko se bomo po dolgem času zopet se-stali tovariši iz ljubljanskega ter celjskega in upa-mo tudi iz mariborskega okrožja. Zlasti in ponovno vabimo na izlet naše mlajše tovarise pravneke (sodne, advokatske in notarske pripravnike itd.). Prijave za izlet sprejema v Ljubljani vratar justične palače do izj. 7. junija, ker je treba pravočasno sporočiti približno število izletnikov oskrbniku na Celjski koči in v Celje.

— Portretni fotografi razstavljajo. Na velesej-mu bodo v paviljonu Zbornice za TOI letos raz-stavili portretni fotografi lepo zbirko fotografij. Razstavili bodo številni poklicni fotografi iz Ljubljane in drugih slovenskih mest. Vseh razstav-ljalcev je okrog 20. Razstavljenih slik bo nad 160, ki bodo izdelane v najrazličnejših tehnikah od po-večav do različnih umetnih tiskov. Razstavljene

»cimprov« veliko kač. Dal sem mu kamenja, da ga je krog »cimprov« nasadil, in kače so izginile in presle.

Kakor zdaj sprevidim, tudi pomaga, ne da bi gladil bolni ud, a morebiti pomaga še bolj, če se gladi... Človeku je bilo pred izvirnim grehom stvarstvo pokorno. Vzemimo ozdravljanje, to je po mojem mnenju nekaj, kar je človeku še ostalo od tiste moči, ki jo je imel pred izvirnim grehom.

Ko je bilo sv. Urha⁴ opravilo, sem ga opravil-jal z blagoslovom pri maši. Drugi dan sem šel, da sem pri maši sv. Hostijo⁵ zavžil, cerkvenik pa je imel sina v Dalmaciji pri vojaki. Rekel sem hčeri: »Ali bi rada videla brata?« Ona: »Rada.« Jaz: »Vsebi se, morebiti ga boš.« Gladil sem jo po čelu — tako, na tisto stran, kjer sta puščici, in videla ga je, da je v vojašnici žalostno sedel pri zgornji mizi in glavo z roko podpiral, pri mizi za vrati so pa vojaki kvartali... Pisali so mu, kaj da je tisti dan delal. Je odgovoril: »Žalosten sem bil, ko sem na dom mislil, kjer je prejšnji dan bilo doma tako veselo.«... Svojo gospodinjso sem nap-ravil, da je tuoi tako videla in videla je v prihod-nost in rekla, da me je videla, da sem bil kakor preiskovalni sodnik. Mislil sem si: kako bi bilo to močje, saj nisem uradni pri sodnji, da bi bil preiskovalni sodnik. Čez nekaj časa pa smo ločili dva zakonska in jaz sem to reč preiskoval, kje da je krivica, in spoznalo se je, kar je gospodinja videla.

Zdravi bodite in Bog vas obvaruj!

⁴ V Dobrunjah pri Sostrem.

⁵ ki je bila v monstanci.

⁶ Gotovo je mislil na veselje ob priliki »že-gnanja«.

⁷ Brez datuma in podpisa.

slike bodo v glavnem portreti in studije, pokrajinske slike ter motivi in posnetki iz notranje in zunanje arhitekture. Vstop v razstavo je brezplačen in prepričani smo, da bodo naši poklicni fotografi dosegli lep uspeh tako v moralnem, kakor tudi v reklamnem pogledu.

— Slovensko lovsko društvo — podružnica Ljubljana obvešča svoje članstvo, da je sklican iz-redni občni zbor na dan 12. junija 1933 ob 20 v »spodnjih prostorih hotela »Metropol« (Miklič) v Ljubljani. Dnevni red. Volitev predsednika in po-polnitev odbora. — Odbor.

— Pri težkočah v želodcu, gorečici, zmanjšani slasti do jedi, zaprtju črevesa, pritisku na jetra, tesnobnih pojavih, tresenju udov, zaspanosti, povzroči čaša naravne »Franz-Josef« grenčice točno poživ-ljenje v zaostali prebavi. Zdravniška spo-ročila iz tropičnih dežel hvalijo »Franz-Josef« vodo kot važno pomožno sredstvo proti grizi in obolenju želodca, ki nasto-pata v družbi mrzlice. »Franz-Josef« gren-čica se dobiva v lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

— Društvo kmetijskih strokovnjakov za drav-sko banovino bo imelo občni zbor v soboto, dne 10. junija t. l., ob 2.30 popoldne v dvorani restav-racije »pri Levu« na Gosposvetki cesti v Ljubljani. Okrajni kmetijski referenti so posebno vab-ljeni. Za redne člane društva je udeležba obvezna.

— Odpevi k »Lavretanskim litanijam« za me-šani zbor. Zložil Ivan Laharnar. Cena 10 Din. — Dvajset prav lepih in pristržno melodijskih, v ljud-skem slogu in tonu, deloma na novo besedilo zlo-ženih odpevov, nudi priuhoji zvezek. Odpevi so zelo primerni za ljudsko petje, katero se je pri nas nas začelo splošno gojiti. Vsem zborom te ljubke napeve posebno priporočamo. Dobijo se v Jugoslo-vanski knjigarni v Ljubljani.

— Elster Kristjan: Sodnikova hiša ob fjordu. Roman, prevedla Ivanka Klemenčič. Ljudska knjiž-nica, zv. 51. Izdala in založila Jugoslovanska knji-garna v Ljubljani, l. 1933. str. 242, cena broširani knjigi 35 Din, vezani 45 Din. — Zopet imamo lepo-slovno delo, ki ga bosta z največjim užitekoma brala izobražene in preprost človek. Kakor veje iz ve-čine škandinavske literature neko zdravje, vedrost in življenjska sila, tako je tudi to delo modernega severnega umetnika pravi vrelc zdrave vedrosti, ki jo pri drugih modernih pisateljih, tudi naših domačih, tako zelo pogrešamo. In ravno v današnji dobi moramo to lepo knjigo še prav posebno po-zdraviti, kajti nudi nam trdno in odločno priznanje rodbine, ki se začena ponekod žal tako nevarno majati. Iz preživele, skoraj že umirajoče konse-rvativne rodbine vzkljeta dve novi, krepko osveženi in tudi na znotraj trdni, ki bosta zmogni kljubovati trdemu modernemu življenju, še več, ki bosta tvo-rili ravno najsilnejšo oporo v življenjskem boju. Skratka: ta roman je naravnost vzor dela, kakrš-nega današnja bolna doba tako zelo potrebuje in kakršnega imamo danes žal tako malo, zato knjige ne moremo dovolj priporočati. Prebral naj bi jo prav vsak, kajti prepričani smo, da jo bo vzel po-tem rad še drugi in tretji v roke. Ker je sloven-ski prevod vprav vzoren, oprema res lepa in cena nizka, naj bi ta knjiga ne manjkala v prav no-beni slovenski hiši.

— Pri isihjanu sledi na kozarec naravne »Franz-Josefove« grenčice, popite zjutraj na tešče, brez truda izdatno iztrebljenje črevesa, kar povzroči ugoden občutek olajšanja.

Ptuj

Muzejsko društvo v Ptujju ima danes ob pol 7 zvečer občni zbor v rektorijatu mestnega Ferkove-ga muzeja z običajnim dnevnim redom.

Iz zdravniške službe. Za banovinskega zdrav-nika združene zdravstvene občine Muretinci s se-dežem pri Sv. Marjeti niže Ptujja je imenovan se-kundarij ptujске bolnišnice dr. Ivo Martinec.

Poskus samoumora. V sredo dne 31. majnika ob 14 se je pojavil na dravskem mostu gimnazijci sluga Krapša, pozdravljajoč na vse strani mimo-idečo občinstvo. V hipu se je zagnal z visokega mosta v deročo Dravo. Dva dijaka, ki sta se naha-jala v bližini, sta se poglala za njim in ga po tru-doplnem delu spravila na suho in ga rešila gotove smrti. Ker je kazal Krapša znake duševne zmede-nosti, so ga spravili v bolnišnico. Kaj je vzrok, da je hotel končati svoje življenje, ni znano.

V bolnišnico so prepeljali upokojenega straž-nika Antona Mohoriča z nevarnimi poškodbami po celem telesu. Preteklo noč je prišlo med njim in nekaterimi delavci iz tovarne »Petoviac« na Sloven-skem trgu do prepira in do pretepa, pri kateri pri-liki so Mohoriča pretepli. Uvedena je preiskava.

Vlomilec ne miruje. Preteklo noč so vlomili v Paradižu pri Sv. Barbari v Halozah in sicer v zi-danico, ki je last upokojenega učitelja Brumna iz Ptujja. Tatovi so odnesli mnogo obleke, perila in drugih stvari. Škoda znaša več tisoč dinarjev. O vlomileh ni duha ne sluha.

Slovenjgradec

Nesreča pri telovadbi. Tuk. geometer g. Minati je šel v petek zvečer k sokolski telovadbi. Poskušal je vaditi na krogih, pri tem pa si je zlomil desno roko v podlahtu. Spravili so ga v bolnišnico, kjer so mu zdravniki nudili svojo pomoč, nakar je bil puščen v domačo oskrbo.

Lokalni pomožni odbori za potujočo kmetijsko razstavo, katere potuje sredi meseca julija po na-šem okraju, so izvoljeni. V Slovenjgradu predse-duje temu odboru g. Simon Salamon, župan v Sta-rem trgu, za šoštanjski okraj pa g. dr. Fr. Majer, župan v Šoštanju.

Sprememba posesti. G. Rihard Jakelj, posest-nik in kleparski mojster, je prodal svojo enonad-stropno hišo trvdki J. Jelenz iz Celja za 100.000 Din. Novi lastnik bo imel v hiši trgovino z usnjem in kožami. Dosedanji trgovci z usnjem niso s tem nič kaj zadovoljni.

Naznanila

Zveza mladih intelektualcev (krajevni krož-kovni svet v Ljubljani) prireja za soboto dne 3. junija ob 7 zvečer širo sejo v lokalni trgovske do-pisane šole (na oglu Pražakove in Miklošičeve ce-aste, II. nadst.). s sledednim dnevnim redom: Po-ročilo zvezinega in krajevnega zastopnika, načrt za kongres in služajnosti. Seja je javna in se je lahko udeležijo tudi člani oziroma interesi.

Društvo »Bela Krajina« v Ljubljani vabi vse svoje člane in prijatelje, da se zanesljivo udeleže odkritja spominske plošče pok. Francu Lovšinu, nadučitelju na Vinici, ki se bo izvršilo na binkoštno nedeljo. V Črnomlju je za prevoz preskrbljeno. Pri-jave najkasneje do petka sprejema društveni tajnik, Gasilska cesta 3. Ne zamudite!

Jezero 7500 m nad morjem

Vodja letalske ekspedicije na Mount-Everest, polkovnik Etherton je zdaj na poti proti domu. Vozi se na parniku »Rajputana«, ki ga te dni pričakujejo v London. Razprava o uspehih ekspedicije, ki je dvakrat preletela najvišjo goro na svetu, se še vedno ni zaključila. Nekateri listi so celo priobčili poročilo, da ni ekspedicija preletela Mount-Everesta, pač pa neko drugo nižjo goro v bližini. To vest zdaj odločno zanikajo, češ da ni nikakega dvoma, da bi angleška letala ne bila preletela pravega Mount-Everesta.

Angleški učenjaki so se v tem pogledu pomirili, pač pa pomeni najnovejša izjava polkovnika Ethertona, da so z letal opazili v pogorju Mount-Everesta velikansko jezero. To izjavo je podal polkovnik še na ladji, a so jo takoj prenesli brez žično v London. — Ze domače prebivalstvo pod Mount-Everestom je prepričano, da je visoko v gorah ogromno jezero, ki ga nazivajo »božje jezero«. O tem jezeru govorijo razne ljudske pripovedke. Resni raziskovalci niso doslej verjeli, da božje jezero v resnici tudi obstoji. Pogansko ljudstvo je

nazvalo to jezero božje, ker mu ustno izročilo pripoveduje, da hodijo bogovi zajemat vodo v jezero in da ga potem spuščajo na zemljo, ko dežuje in ko nastopijo povodnji.

Polkovnik Etherton je izjavil, da so letalci pri drugem poletu čez Mount-Everest nenadoma zagledali velikansko jezero v višini 7500 metrov. Po barvi vode sklepajo, da mora biti silno visoko. — Letalci so bili prepričani, da gre za jezero, ki ga opisujejo ljudske pripovedke. Domače ljudstvo govori tudi o snežnih ljudeh, o nekem čudnem plemenu, ki naj bi prebivalo v snegu in ledu pod Mount-Everestom. Letalci seveda niso opazili, ker tudi sami ne verjamejo, da ljudje sploh živijo tako visoko. Kljub temu nekateri raziskovalci menijo, da ni ljudska pripovedka o tem ljudstvu popolnoma brez podlage; ni izključeno, da živi visoko v gorah plemo, ki je mešanica mongolskega in indskega izvora in ki se skriva v gorskih duplinah.

Z vsemi temi vprašanji se ukvarjajo radovedni Angleži, ki jih je zadnja vest načelnika ekspedicije o božjem jezeru zelo razveselila.

Denar prinaša tudi skrbi

Petrolejski magnat John D. Rockefeller, ki je dočkal že 92 let in kljub temu še vedno igra tenis, hodi stalno v družbi dveh dobro oboroženih policijskih stražnikov iz strahu, da bi ga ne napadli. Fotograf ga je zadel v trenutku, ko se vrača iz newyorške cerkve, v katero zahaja vsak dan. V zadnjem času se bojijo, da bi ga kdo ne napadel tudi iz političnih razlogov, ker je javnost radi Morganovega škandala zelo razburjena proti vsem velefinančnikom.

Kapitalizem v dolarjih

Velebanka Morgan je radi obtožbe, da ni točno plačevala davkov, pod preiskavo, je v svojem poročilu preiskovalnemu sodniku navedla, da je v letih od 1927 do 1931 zaslužila samo s prodajo papirjev 18.284.908 dolarjev. Na vsak način lep zaslužek, ki ne meče prav svetle luči na kapitalistični sistem.

Dr. Göbbels v družbi italijanskega kralja.

Niti ženi ni prizanesel

Izdajatelj lista »Kladderadatsch« Johann Trojan je imel navado, da je vsak rokopis, ki ga je prejel v roke, popravil. Niti najboljši urednik ali sotrudnik mu ni mogel popolnoma ugoditi. Po vsakem rokopisu je neusmiljeno klesal njegov rdeči svinčnik, najraje je vsak sestavek krajšal. Nekega dne mu je njegova žena z letovišča pisala nenaavadno dolgo pismo, ki je obsegalo šest strani in ki je bilo v vsakem pogledu ljubko. Ves zadovoljen je Trojan pokazal pismo nekemu prijatelju, ki ga je prišel obiskat v uredništvo: »Poglej, ali ni to ljubezna in požrtvovalna žena?« Toda že v tistem trenutku se je njegovo lice stemnilo in prišel je listati počasi vseh šest strani zaporedoma ter končno dejal: »Da, da — toda vendar nekoliko predolgo... žalibog predolgo... treba ga je skrajšati za polovico!«

Pastorjeva žena motila katoliško procesijo

Te dni so protestanti v Frankfurtu zopet motili katoliško procesijo. Že prej so v predmestju Oberrat skušali protestanti preprečiti katoliško procesijo. Čeprav je policija skrbela za primerno nadzorstvo, da bi preprečila vsako nakano protestantov, je žena pastora iz Oberrata planila proti duhovniku, ki je vodil procesijo ter dvignila tri prste v znak prisige in zaklicala: »Friede ernähert, Unfriede verzehrt.« — Slovensko nekako: »Sloga jači, nesloga tlači.« — Nato se je razkačena žena vrgla med gospe, ki so šle za procesijo, in zgrabila neko gospo za ramena ter jo pričela tresti. Može so kmalu pograbilj protestantkinjo in jo vrgli iz procesije. Katoliški župnik je zaradi tega vložil strogo ovadbo pri pristojnem oblastvu radi kršenja zakona o verski svobodi.

Tom Mooney, ki je bil pred 17. leti obsojen na smrt in po nejeze pomiloščen na dosmrtno ječo, bo te dni izpuščen. Slika kaže prizor, ko je (Mooney stopil iz jetniškega voza, da bi se podal pred sodišče, ki ga je oprostilo. Obtožen je bil, da je v službi nemške špijone izvršil atentat na spreved ob neki narodni slavnosti v S. Franciscu.

Gotovo veš,

da solze, ki jih vidimo v filmu niso naravne, pač pa iz glicerina;

da je najdaljša cesta na svetu tista, ki veže Newyork in San Francisco, ki je dolga 3300 kilometrov;

da pare v resnici ne vidimo. To kar vidimo je vodeni hlap, ki ga povzroči kondenzirana para;

da Japonska ne odlikuje svojih vojakov za hrabrost s svetinjami?

Telo odraslega človeka sestoji po 50% iz vode, 9% iz beljakovine, 6% iz kisle, 21% iz masti in 5% iz snovi, ki dajejo pepel.

Votlina, v kateri je prof. dr. H. Reck odkril v kraju Oldoway v vzhodni Afriki okostje pračloveka, ki mu prisojajo 300.000 let. Reckov človek je iz novejši dobe kakor neandertalski. V kotu dr. Reck. Desno lobanja pračloveka.

Romunski kralj Karel se je podal v družbi s patrijarhom in prestolonaslednikom Mihaealom na slovesnosti v Černovicah. Obisk ima toliko večji pomen, ker razvijajo v zadnjem času Madjari močno revizionistično propagando.

Da bi ne bili živi pokopani

Gotovo ni človeka, ki bi bil rad živ pokopan. V zadnjih letih je od časa do časa šinila v svet vest, da so tega ali onega nevede živega pokopali. Navadno je podrobna preiskava dokazala, da gre le za fantastične senzacije, ki jih je kdo hote ali tudi nehote vrgel v svet; zdravniki kljub temu ne izključujejo možnosti, da je takšen slučaj mogoč.

V Londonu so nedavno ustanovili društvo, ki ima namen skrbeti, da bi koga ne doletela strašna nesreča, da bi se nenadoma več metrov pod zemljo zavedel med tesnimi stenami rakve. Društvo je že priredilo posebne mrtvašnice, ki so opravljene s posebnimi električnimi zvonci. Ti pričnejo zvoniti pri najmanjšem gibu mrliča, ki ga prinesejo v to dvorano. V tem trenutku že priskočijo na pomoč zdravniki. Ti s posebnimi pripravami preiščejo mrliča, ali ni morda on dal kak znak življenja.

Osnovanje tega društva je imelo na Angleškem prav nasproten učinek, kakor so ga ustanovitelji pričakovali. Dejstvo je, da zborovanja in posvetovanja tega društva bolj vznemirjajo javnost, kakor jo pomirjujejo. Marsikdo, ki sploh nikdar prej ni mislil na možnost, da bi bil živ pokopan, se zdaj ukvarja s to mislijo, ki mu ne da spati. Dogaja se celo, da živčno slabotni vidijo kar strahove pod vplivom govoric, ki se širijo radi tega društva.

Zanimivo je, da so tudi na Bavarskem postavili takšne mrtvašnice.

Med mestom Moringem in Northeim je skočil s tira osební vlak Ottherden-Nordhausen. Kljub hudi nesreči in kljub veliki materialni škodi ni bil nikdo ranjen.

50 m visok Lenin

V Moskvi bodo zgradili ogromno palačo za državne urade. Odbor je sprejel načrt arhitekta Jofana. Po tem načrtu bo zgornji del palače krasila ogromna Leninova postava, ki bo visoka 50—75 metrov.

Gospa se pritožuje pri trgovcu z zelenjavo: »Saj sem vendar naročila ducat limon. Vi ste mi jih pa poslali samo 11, v resnici pa zaračunali 12.« »Poglejte, gospa! Ena izmed njih je bila slaba. Jaz sem jo takoj vrgel stran, da vam prihranim delo.«

Parnika sta se žrtvovala za tovarša

Iz Portlanda poročajo, da sta dva parnika hitela na pomoč tovrstnemu parniku za nafto »Nipponmaru«, ki je nasel blizu rtiča Honda. Pri tem sta tako nesrečno plula, da sta trčila skupaj in se potopila. Upanje je, da se je moštvo rešilo.

Poročali smo že, da se je francoski policiji posrečilo aretirati glavaria korziških roparjev Spado, ki je strahoval 11 let deželo. Že lansko leto mu je policija polovila vse tovarise. Tedaj se je Spada umaknil v neobljudene kraje, kljub temu se ni mogel dolgo skrivati pred njo.

Zgodovina kljukastega križa

Danes ga nosijo v Nemčiji milijoni kot simbol šovinističnega nacionalizma in anti-semitstva. Zato je trditev socialdemokratskega poslanca Heineja, da je kljukasti križ prav za prav židovskega izvora, nemalo razburila nemške šovinite. Sledila je burna debata in nekateri so celo trdili, da so se pojavili prvi križi v Indiji ali celo v Vzhodni Aziji. V splošno zmedo je posegel znani hitlerjevec Scheuermann s svojo zadnjo knjigo. Po njegovih raziskavanjih se je pojavil prvi kljukasti križ na Sedmograškem ob koncu kamene dobe. Našli so ga pa tudi pri odkopavanju trojanskih razvalin. V drugem tisočletju pr. Kr. se je prikazal na mikenskem ozemlju, odkoder je prišel čez Grčijo v Italijo. Šele v 5. stoletju pr. Kr. se je razširil v Indiji, Vzhodni Aziji in prišel v Ameriko. V Siriji, Mezopotaniji in tudi v Palestini, kjer prebivajo židi, ni mogel Scheuermann nikjer zaslediti kljukastega križa, kar dokazuje, da ne more biti židovskega izvora. In Hitlerjevci so se zopet pomirili.

V Rimu je 550 cerkva

»Diario Romano« e Vatikanos priobčuje najnovejše podatke o številu cerkva in kapel v Rimu. Skupno je v Rimu 550 cerkva in kapel, in sicer 390 cerkva, 169 javnih in zasebnih kapel in 53 raznih molilnic. Temu je treba prišteti še 25 cerkva, ki jih zdaj gradijo.

»Mamica,« je rekla mala Marija, »kupi mi ven dar jabolka!«

»Ne, moj otrok. Prepozno je. Jabolka so šla že spat.«

»Majhna jabolka, mama, ne velikih!«

»Gospa, ali vas lahko na nekaj opozorim?«
»Prosim.«
»Nosa.«

Gospodarstvo

Pred novo žetvijo

Poročila, ki prihajajo o stanju letine iz Vojvodine, so zelo optimistična. In napovedujejo prav dobro letino pšenice. Zaradi tega računajo, da bodo cene nove pšenice nizke.

Za julij se nudi nova pšenica po 100 do 110 Din za meterski stot. Zaradi vesti o novi, dobri letini je trg v popolnem miru, ker nihče ne kupuje več kot najnujnejše potrebuje. Trgovina je skoro izostala, milini pa tudi ne kupujejo dosti, ampak samo za tekoče potrebe.

Bilance in poslovna poročila

Tovarna verig, d. d. v. Lescab, izkazuje za 1932 zmanjšanje izgube od 0.12 na 0.07 milij. Din, pri zmanjšanju bruto donosa od 3.06 na 2.78 milij. Zaradi povečanja dolžnikov so se zvišali tudi upniki. — A. Western, Celje. Pri zmanjšanju donosa se je zmanjšal čist dobiček (brez prenosa) od 2.8 na 2.4 milij. Din. Med aktivni so najbolj narasli dolžniki: od 27.4 na 39.16 milij., zaloge so pa padle od 6.1 na 1.7 milij. Upniki znašajo pri glavnici 25.0 in rezervah 7.4 milij. 13.6 (12.3) milij.

Kolinska tovarna hranil v Ljubljani izkazuje čistega dobička za 1932 13.242 Din (1931 32.527). Bruto donos se je zmanjšal od 4.2 na 3.14 milij. Med aktivni so se najbolj znižali dobavitelji: od 0.58 na 0.04 milij. Din. Na novo so izkazane naložbe s 0.3 milij. Din.

Zigovanje legitimacij na ljubljanskem velesejmu. Posetnikom Ljubljanskega velesejma se bodo zigovale permanentne legitimacije, ki upravičujejo tudi na polovično železniško vožnjo, počenši s 3. junijem cel dan od 8 zjutraj do 20 zvečer pri glavnem vходу v desni blaginji. Brez tega žiga v legitimaciji vozni listek ne velja za brezplačni povratek domov.

Legitimacije za polovično vožnjo na Ljubljanski velesejmu, ki se vrši od 3. do 12. junija t. l., v dobo pri blaginjah sledečih železniških postaj: naši banovini: Zidani most, Rakek, Celje, Grobelno, Slov. Bistrica, Pragersko, Maribor, Poljčane, Jesenice, Bled, Kranjska gora, Bistrica-Boh. Jezero, Trebnje, St. Janž — Dolenski, Mokronog-Bistrica, Slov. Konjice, Sv. Jurij ob juž. žel., Ormož, Gornja Radgona, Polzela-Braslovce, Sočanj, Velenje, Dravograd-Meža, Ptuj, Prevalje, Krško, Novo mesto, Trbovlje, Vuhred-Marenberg, Zalec, Misljinje, Rogaska Slatina, Laško, Logatec, Trzin, Brežice, Murska Sobota, Dol. Lendava, Rajhenburg.

Borza

Dne 1. junija 1933.

Denar

V današnjem deviznem prometu so se učvrstili Berlin, Newyork, London in Trst, neizpremenjeni so ostali tečaj Brusija, Curiha, Pariza in Prage, dočim je narasel le Amsterdam.

Avstrijski šiling je na ljubljanski borzi bil zaključen po 8.75 do 8.90, na zagrebški pa po 8.80 in 8.75. Grški boni so notirali v Belgradu 43.50 denar.

Ljubljana, Amsterdam 2310.40—2321.76, Berlin 1330.14—1340.94, Bruselj 799.13—803.07, Curih 1108.35—1113.85, London 103.25—104.85, Newyork 4819.37—4847.03, Pariz 225.88—227, Praga 170.70—171.65, Trst 298.24—300.64.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 52.098 Din.

Curih, Pariz 20.38, London 17.465, Newyork 437, Bruselj 72.10, Milan 20.90, Madrid 44.20, Amsterdam 208.25, Berlin 120.20, Dunaj 73.20 (58.60), Stockholm 89.60, Oslo 88.50, Kopenhagen 77.85, Prag 15.41, Varšava 58.05, Atene 2.95, Carigrad 2.52, Bukarešta 3.08.

Vrednostni papirji

Danes je bila tendenca za dinarske papirje nekoliko čvrstejša, dočim so dolarski papirji tendirali slabše. Promet je bil kaj slab in je bilo danes na zagrebški borzi zaključenih komaj 100 komadov vojne škode za septembarski termin.

Ljubljana, 7% inv. pos. 42—43, agrarji 25 den., vojna škoda 194—195, begl. obv. 31.50 den., 8% Bler. pos. 32 den., 7% Bler. pos. 31 den., 7% pos. DHB 45 den.

Zagreb, Drž. papirji: 7% invest. pos. 42—43, agrarji 24.50 den., vojna škoda 194—196, 6. 191 d., 9. 193—194 (193), 6% begl. obv. 31.50—32.50, 7% Bler. pos. 31—33, 7% pos. DHB 44.75 den. — Delnice: Narodna banka 3700—3900, Priv. agr. banka 214 den., Impex 50 den., Isis 30 bl., Trboveljska 175 bl.

Belgrad, Narodna banka 3700—3900, Priv. agr. banka 218—219 (219, 217), 7% inv. pos. 43—44, agrarji 26.50 den., vojna škoda 195—196 (196, 195), 6% begl. obv. 32—32.50 (32), 8% Bler. pos. 32—32.50, 7% pos. DHB 45 den.

Dunaj, Podon.-savska-jadran, 57.65, Mundus 52, Alpine 12.85, Rima Murany 19.25.

Žitni trg

Novi Sad, Pšenica bač. okol. Novi Sad, okolica Sombor, gorbač., srem., bač. ladja Begej 202.50—205, bač. potiska in bač. ladja Tisa 205—207.50, gorban. 200—202.50. Ostalo neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet: 41 vagonov.

Mestno načelstvo mariborsko.

Št. 7728/1207 — 1933. V Mariboru, 27. V. 1933

Razglas o licitaciji

Mestno načelstvo v Mariboru razpisuje za izvršitev tapetniskih in steklarskih del pri zgradbi poslopja za carinsko pošto in carinske urade na glavnem kolodvoru v Mariboru

III. javno pismo ponudbeno licitacijo na dan 13. junija 1933 ob 11 dopoldne

v sobi št. 5 mestnega gradbenega urada v Mariboru. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobivajo med uradnimi urami istotam, soba št. 3.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsoto odobrenega proračuna, ki znaša:

1. za tapetniska dela . . . Din 24.553.—

2. za steklarska dela . . . Din 168.273.88

Skupaj . . . Din 192.826.88

Pri II. licitaciji je bil dosežen za steklarska dela popust 0.5% na cene uradnega proračuna.

Ponudbe je kolkovati po § 9. zakona o izpremembah in dopolnitvah zakona o taksah z dne 25. marca 1932, Službene Novine br. 70 — XXIX z dne 26. marca 1932.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglašene licitaciji v »Službenih Novinah« in na razglasni deski mestnega načelstva mariborskega.

Mestno načelstvo mariborsko.

Mestni načelnik Dr. Lipold, s. r.

Zadnja poročila:

Izjave ministrov Male zveze

Praga, 1. jun. tg. Po končanih sejah Male zveze so zunanji ministri imeli kratak razgovor s časniki, pri čemer posebno Titulescu ni opustil nobene prilike, da ne bi poudarjal soglasnosti držav Male zveze. Med drugim je naglašal, da so v tem aktu dane vse možnosti za zblizanje s Madjarsko. Želja po gospodarskem sodelovanju s sosedom je zelo pozitivna. Neki madjarski časniki je apostrofiral Titulescu z besedami: »Vi ste o Madjarski večkrat zelo prijazno govorili. Kako se sklada to z ostrim zavračanjem vsakršne revizije?« Titulescu je odgovoril: »Gotovo imam prijateljska čustva za Madjarsko in sem srečen, če smem izraziti, da Mala zveza zasluje načelo odprtih vrat za vsakogar. Mi hočemo sodelovati z vsakim sosedom, predvsem pa gospodarsko. Politično pa so načela Male zveze seveda definitivna. Vprašanju madjarskih mej se pripisuje pretiran pomen. Treba je meje spiritualizirati. To je cilj politike Male zveze.«

Na vprašanje ameriškega časnika, kakšno stališče zavzema Mala zveza o vprašanju dolgov, je odgovoril Titulescu, da ni mogoče plačevati nobenih vojnih dolgov, če ne dobivamo nobenih reparacij.

Na vprašanje bolgarskega časnika je jugoslovanski zunanji minister Jevtič odgovoril, da velja politika sporazuma za vse države, torej tudi za Bolgarsko.

Na vprašanje glede jamstev, ki jih je dala Francija Mali zvezi o paktu četvorice, je odgovoril dr. Beneš, da so ta jamstva še obsežnejša kakor ona, ki jih je objavil francoski tisk.

Italijanski časniki je vprašal, ali je pričakovati obnove italijansko-romunske prijateljske pogodbe, nakar je odgovoril Titulescu: »Mala zveza bi obnovila take pogodbe gotovo pozdravila, odvisno pa je to popolnoma od Italije.«

Razorožitvena konferenca zopet odgodena

Zeneva, 1. jun. tg. V glavni komisiji razorožitvene konference je trajala danes debata več ur, preden so mogli biti sprejeti večerajni sklepi v biroju, namreč, da se konference odgodi do 27. junija in da se pripravi drugo čitanje v biroju razorožitvene konference. Pooblastilo predsednika konference, da sme odgoditev podaljšati, se je omejilo do najpozneje 3. julija. Odgoditev bo stopila v veljavo v soboto ali začetkom prihodnjega tedna. Razlika v metodi obravnavanja bo ta, da prihodnje seje ne bodo javne, temveč tajne, in sicer večinoma v malih odborih, ki se bodo imenovali: pododbori biroja. V praksi se bo torej vršil posel tako, da bodo razpravljale zainteresirane države, biro pa bo potem dotična besedila pripravil za glavno komisijo.

Nemčija unovič votirala veliko usoto za javna dela

Berlin, 1. jun. tg. Državni kabinet je sprejel danes zakon za zmanjšanje brezposelnosti, po katerem se finančni minister pooblašča, da sme izdati nakaznice do 1 milijarde mark za financiranje za graditev in spopolnitev javnih in privatnih zgradb, za male naselbine, za ureditev rok, plinskih, vodnih, električnih, kanalskih del itd. Vlada smatra, da bo s tem zneskom mogla delovni trg poživiti tako hitro, da bo že prihodnji teden zaposlenih 400.000 brezposelnih. Ti novi delavci pa ne bodo plačani po tarifi, temveč samo v višini dosedanje brezposelne podpore, dobili bodo vsak den enkrat toplo hrano in za štiri tedne po 25 mark, to pa ne v gotovini, temveč v nakazilih za perilo, obleko in hišno orodje. Ta zakon namerava povečati tudi število sklepanja zakonov. Kdor bo poročil dekle, ki je bila zaposlena najmanj pol leta, bo lahko prejel brezobrestno posojilo za zakon do višine 1000 mark, katerega bo odplačeval z 1% na mesec.

Sport

LAHKOCATLETSKO DRŽAVNO PRVENSTVO ZA MOŠTVO

V soboto in nedeljo, dne 3. in 4. junija t. l., vselej ob 15 popoldne se vrši na igrišču ASK Primorja tekmovalje v lahki atletiki za državno prvenstvo moštev. Za to tekmovalje je prijavljenih nad 150 tekmovalcev tako, da bo udeležba tolikšna, kakršne doslej še nismo videli v Ljubljani. Ker bodo startali tudi najboljši naši lahkoatletci od Primorja in Ilirije, zato je pričakovati velike udeležbe tudi od strani občinstva.

Sporod tekmovalja je sledeč:

Sobota, 3. junija ob 15: 1. Tek na 100 m; 2. met kroglice; 3. skok v višino z zaletom; 4. tek na 400 m; 5. skok v daljavo z zaletom; 6. tek na 800 m; 7. met diska; 8. tek na 5000 m.

Nedelja, 4. junija ob 15: 1. stafeta 4 × 100 m; 2. troskok; 3. met kopja; 4. tek na 200 m; 5. met kladiva; 6. tek na 1500 m; 7. skok s palico; 8. tek na 10 km.

Sodržski zbor za državno lahkoatletsko prvenstvo moštev dne 3. in 4. t. m. Vsi zvezni sodniki se pozivajo, da sigurno sodelujejo pri omenjenem tekmovalju. Kdor ima stoperico, naj jo odda g. S. Sancinu, Tavčarjeva 1-III, najkasneje danes do 12 radi skupnega kronometriranja. — Predsednik.

SK Jugoslavija v Celju gre v nedeljo zjutraj s svojim komb. moštvom v Mursko Soboto, kjer bo za binokosti odigrala dve tekmi s tamnoškim klubom SK Muro, ki je sicer Celjanom za enkrat še neznan, upamo pa, da pride v bodoče tudi v Celje, da bodo tudi Celjani videli to simpatično moštvo. Prijatelji kluba vabljene, da se udeležijo tega izleta. — Ostali in damska sekcija pa gredo na Mozirске planine. Odhod v soboto do Smihela, ali pa v nedeljo zjutraj naravnost na kočjo.

SK Olimp v Celju ima izredni občni zbor v petek, dne 2. junija t. l. ob 8 zvečer v gostilni Jugoslovani v Gaberju. V slučaju nesklepčnosti se bo vršil občni zbor pol ure pozneje, ki bo sklepčen ob vsaki udeležbi članstva. Ker odbor ne bo razpolagal posebnih vabil, so vabljene vsi člani in prijatelji SK Olimpa, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo.

Na vprašanje ameriškega časnika, kakšno stališče zavzema Mala zveza o vprašanju dolgov, je odgovoril Titulescu, da ni mogoče plačevati nobenih vojnih dolgov, če ne dobivamo nobenih reparacij.

Na vprašanje bolgarskega časnika je jugoslovanski zunanji minister Jevtič odgovoril, da velja politika sporazuma za vse države, torej tudi za Bolgarsko.

Na vprašanje glede jamstev, ki jih je dala Francija Mali zvezi o paktu četvorice, je odgovoril dr. Beneš, da so ta jamstva še obsežnejša kakor ona, ki jih je objavil francoski tisk.

Italijanski časniki je vprašal, ali je pričakovati obnove italijansko-romunske prijateljske pogodbe, nakar je odgovoril Titulescu: »Mala zveza bi obnovila take pogodbe gotovo pozdravila, odvisno pa je to popolnoma od Italije.«

Na vprašanje ameriškega časnika, kakšno stališče zavzema Mala zveza o vprašanju dolgov, je odgovoril Titulescu, da ni mogoče plačevati nobenih vojnih dolgov, če ne dobivamo nobenih reparacij.

Na vprašanje bolgarskega časnika je jugoslovanski zunanji minister Jevtič odgovoril, da velja politika sporazuma za vse države, torej tudi za Bolgarsko.

Na vprašanje glede jamstev, ki jih je dala Francija Mali zvezi o paktu četvorice, je odgovoril dr. Beneš, da so ta jamstva še obsežnejša kakor ona, ki jih je objavil francoski tisk.

Dr. Mihael Opekovi

Cerkveni govori

katere je imel ob nedeljah in praznikih v ljubljanski stolnici od leta 1921 do 1932, so sedaj s 24. zvezkom zaključeni.

(Govori so jedrnat in temeljiti, primerni za vsako prižnico. Jezik izglajen, slog prožen, tvarina aktualna, izražanje preprosto, dokazi nazorni, zaključki praktični in iskreni.)

Podroben seznam vseh govorov in cene za posamezne zvezke je — brezplačno — na razpolago pri založnici

Jugoslovanski knjigarni v Ljubljani.

Radio

Programi Radio-Ljubljana

Petek, 2. junija: 11.15 Šolska ura: Vzgojno predavanje (Pero Horn) 12.15 Plošče 12.45 Dnevne vesti 13.00 Cas, plošče, borza 18.00 Valčkova ura, izvaja radio orkester 19.00 Francoščina (prof. Prezeli) 19.30 Sokolske telovadne vaje 20.00 Naš sedanjostni sistem (dr. Zajec) 20.30 Prenos iz Belgrade: godalni kvartet 22.30 Cas, poročila, operetni večer, izvaja radio orkester.

Sobota, 3. junija: 10.00 Otvoritev velesejma 10.30 Doživljaji v malajskem arhipelu (ing. Lupa) 11.00 Plošče 11.30 Uporaba elektrike v obrti (ing. Mattanovich) 12.15 Plošče 12.45 Dnevne vesti 13.00 Cas, plošče 17.30 Prenos koncerta balalajk z velesejma 18.30 Iz našega narodopisja (V. Pirnat) 19.00 Pedagogika in kultura (dr. St. Gogala) 19.30 Prekmurski sezonski delavci (J. Mavčec) 20.00 Sokolske telovadne vaje 20.30 Večer ruske glasbe: I. Samospeli gospe Assejeve; II. Samospeli gospe Popove; III. Koncert radio orkestra, vmes čas in poročila, nato ruska glasba na ploščah.

Drugi programi

Petek, 2. junija: Zagreb: 20.00 Prenos koncerta iz Belgrade — Milano: 21.00 Simfonični koncert — Stuttgart: 21.00 Vokalni koncert 21.35 Klavirski koncert — Suisse Romande: 20.50 Koncert vojaške godbe — Berlin: 20.10 Veseli večer operne glasbe — Belgrad: 20.30 Koncert godalnega kvarteta 21.00 Pester večer — Rim: 20.45 Koncert pester glasbe — Praga: 20.15 Gledališki večer — München: 21.20 Simfonični koncert radio orkestra — Budapest: 20.00 Pester večer — Varšava: 20.15 Simfonični koncert.

Sobota, 3. junija: Zagreb: 20.00 Rudolf Matzov kompozicijski večer — Milano: 20.45 Koncert pester glasbe — Barcelona: 22.15 Koralni koncert — Leipzig: 20.15 »Jutro«, oratorij — Suisse Romande 20.00 Havajske kitare — Belgrad: 20.15 Koncert godbe na pihala — Rim: 21.00 Večerni koncert — München: 20.00 Večerni koncert radio orkestra — Budapest: 20.20 Operetni večer — Varšava: 20.00 Večerni koncert lahke glasbe 22.05 Chopinove skladbe.

Kako lahko odstranite kurja očesa brez bolečin s korenino vred

Po zaslugi znanosti imamo novo kisikovo kopeli, ki omehča kurja očesa tako, da jih lahko brez bolečin odstranimo s celoti s korenino vred. Vspajate Saltrat Rodell v vodo, dokler ne postane bela kakor mleko. Takoj, ko so noge v tej kopeli, prodre sproščeni kisik v znojnice, zdravilne soli pa prodre do same korenine kurjih oces. Ta kisik odstranjuje naglo vse otekle ter zdravi bolne, občutljive in otisnjene dele noge.

Dame, ki nosijo visoke pete, in pa one, ki morajo stati ali hoditi po ves dan, dosežejo gotovo in ugodno olajšanje po kisikovih kopeli s Saltrat Rodellom. Boljšega ni na vsem svetu. Saltrat Rodell se prodaja v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah po zelo zmernih cenah.

HRANILNICA IN POSOJILNICA V SLOVENJGRADCU naznanja pretužno vest, da je njen dolgoletni član načelstva in ustanovitelj, gospod

Luka Pogač

Zupan in posestnik v Pamečah ter imejitelj reda sv. Save V. stopnje

pe daljši in mučni boleznj vdano v Gospodu zaspal. — Pogreb pokojnika se bo vršil v petek, dne 2. junija 1933 ob pol 11 dopoldne na pokopališče v Pamečah. — Blagega pokojnika, ki si je stekel za naš zavod neveljnih zaslug, ohranimo v trajnem spominu. Slovenjgradec, dne 31. maja 1933.

Načelstvo in nadzorstvo.

JARA čevlji najelegantnejši in najboljši

Tako trdijo naši kupci

Če nas še niste obiskali, Vas vabimo, da to storite te dni, ko kupujete čevlje za sebe in za družino, naše presenetljivo nizke cene Vas bodo prepričale o resničnosti gornjih besed.

Zapomnite si naslov:
„JARA“ Ljubljana, Sv. Petra c. 20

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; ženitovanjski oglesi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglaš Din 10.—. Mali oglaš se plačuje tako pri naročilu. — Pri oglaših reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Vsakovrstna birmanska darila

po globoko znižanih cenah pri tt.

F. M. Schmitt, Ljubljana

Pred škofijo 2

Oglejte si izložbe!

Pridite!

Letovišča

Pension Fr. Školaris

»Pod Stolom«, Zirovnica, krasna planinska lega. Cena 40 Din vsa oskrba in soba (dnevno). (L)

Pouk

Za sprejemni izpit pripravlja profesor. Vodmatska ulica 14. (u)

Dijaki

Dijakinjo

nižjih šol vzame na stanovanje v sredini mesta boljša gospa vdova. Poizve se v upravi »Slov.« pod št. 6126. (d)

Stanovanja

Trisobno stanovanje udobno in solčno, kopalnica, plin in vrt od dam avgusta. Bleiweisova cesta 9-II, levo. (č)

3 družin. stanovanja

s tremi sobami, kabineto, kopalnico in ostalimi pritliklinami, se oddajo za avgust. Moderni komfort, centrum. Cena mesečno 1250 Din, ter ena samska opremljena soba s prho, za julij. — Pojasnila: Konzorcij, Gajeva 9, pisarna. (č)

Vnajem

IŠČEJO:

Društveni lokal

išče za takoj akademsko društvo »Danica«. — Ponudbe na oglaš. oddelku »Slov.« št. 6256. (m)

ODDAJO:

Dva lokala

se oddaja v sredini mesta. Eden s 1. avgustom, drugi takoj. — Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6244. (n)

Glasba

Črn klavir

(Stutzfögel) v prvovrstnem stanju vsled izselitve stranke za 10.000 Din v gotovini prodam. Naslov v upravi »Slov.« pod št. 6245. (g)

Pohištvo

Pohištvo

spalnice iz mehkega in trdega lesa, kuhinje in drugo pohištvo dobite najceneje pri Andlovicu, stroj. mizarstvo - zaloga pohištva, Komenskega ul. št. 34, Ljubljana. (s)

Kupimo

Bukova drva in oglje

kupi Uran Franc, Ljubljana — Sv. Petra cesta št. 24. (k)

Avto kovčeg

kupim. Ponudbe poslati na: Marschner, Ljubljana, Hranilnična cesta 4, telefon 3183. (k)

Prodamo

Nogavice, rokavice

in pletenine Vam audi v veliki izbiri anugodne in naiceneje tvrdka Karl Prelog, Ljubljana, Židovska ulica in Stari trg (f)

Modna konfekcija

Najboljši nakup! A. Presker, Ljubljana, Sv. Petra cesta 14. (f)

Domače salame

prvovrstne, in ograde — kakor tudi polnomasten polementalec, nudi tvrdka Buzzolini - delikatesa, zajtrkovalnica. (f)

Večjo množino gnoj

se prodaja iz hleva pri »Figovcu«. Vprašati tam.

Darila za birmance

po ugodnih cenah

KAJFEZ

Miklošičeva cesta št. 14.

I. a kava

čista, drobno mleta (turška), zavojček 3 kg 155 Din franko naročnik razpošilja G. Drechsler — Tuzla. (f)

Birmanska darila

po nizkih cenah pri

J. VILHAR, urar

Ljubljana, Sv. Petra c. 36

Vse po 12 Din

damske flor nogavice, damske rokavice, moške nogavice in rokavice - otroške nogavice po 3 D. Nogavice »Bemberg«, dr. z o. z., Ljubljana, Miklošičeva cesta 14. (f)

Auto-motor

Peugeot

štirisedežen, v brezhibnem stanju, ugodno prodam. Domžalska cesta 13, Ljubljana. (f)

Čitajte in širite »Slovenca«!

Za birmo nudi:

Otroške nogavice, bele od Din 3.50
Otroške rokavice, bele od Din 12.—
Otroške sandale od Din 17.—
Venci od Din 8.— naprej itd.

Eksportna hiša »LUNA«

MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 19.

POZOR! Restavracija hotela »Metropol« (Miklič) Prispela nam je večja količina prvovrstnih vin in znižamo z današnjim dnem cene sledeče: Namizno belo in črno 8 Din, belo bizelsko in prvovrsten cvček 10 Din, Pekarčan 12 Din za liter. Vse samo prvovrstno blago. Prepričajte se in čudili se boste dobri kvaliteti in nizkim cenam! V kavarni in prireditveni dvorani pod kavarno vino 2 Din pri litru dražje. — Dnevno prenos radio sporeda v restavraciji in na vrtu.

Starejšim osebam

revmatične bolečine

zagrenjujejo stare dni. Vsem, ki trpite na revmatizmu, protinu, zbadanju, išiasu, zobobolu, glavobolu, se priporoča masaža.

Za masažo je

ALGA

Masaža z Algo Vas krepi, osvežuje.

ALGA je za stare ljudi pravi blagoslov.

1 steklenica ALGE Din 14.—.

(Reg. br. 18.117/32)

Pridobivajte novih naročnikov!

Zahvala

Vsem prijateljem in znancem, ki so spremili v tako častnem številu našo preljubno, nepozabno mamico

Nežo Wesiak

na zadnji poti, najiskrenejša zahvala! Zlasti se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, posebno preč. g. dekanu M. Ripl za presretni poslovilni govor ob grobnici, cerkvenemu pevskemu zboru za izbrano petje na domu in na pokopališču ter požarni brambi iz Prevalj za častno spremstvo, vsem številnim darovalcem cvetja in vencev, vsem mnogobrojnimi sožalnim izjavam in vsem, ki so pripomogli k tako veličastnemu pogrebu.

Prevalje, dne 1. junija 1933.

Rodbini Wesiak in Sedej.

OKRAJNA HRANILNICA V SLOVENJGRADCU naznanja, da je umrl dne 31. maja njen dolgoletni član upravnega odbora ozir. gerentskega sosveta, gospod

Luka Pogač

župan občine v Pamečah pri Slovenjgradcu in imejitelj reda sv. Save V. reda.

Pogreb blagopokojnika se bo vršil v petek 2. junija dopoldne na župno pokopališče v Pamečah. Okrajna hranilnica v Slovenjgradcu mu bo ohranila trajen in hvaležen spomin.

Slovenjgrader, dne 31. maja 1933.

OBČINA PAMEČE PRI SLOVENJGRADCU žaluje za svojim in najstarejšim slovenskim županom

Lukežem Pogač

katerega je danes Vsemogočni poklical k Sebi po večno plačilo.

Spremili ga bomo k večnemu počitku v petek, dne 2. junija ob pol 11 dopoldne.

Pameče, dne 31. maja 1933.

OBČINA PAMEČE.

Velike galopne in kasaške dirke

za Binkošti 4. in 5. junija ob 1/23 na vojaškem vežbališču v Dev. Mar. v Polju pri Ljubljani. Tekmovali bodo najboljši plemeniti konji

Skupne nagrade Din 50.000.—

Samuel Lover:

RORY O'MORE

Irski ljudski roman.

Tisti dan je bil ravno semanji dan, tako da je bila gostilna bolj natlačena kakor druge dni. Ko je Rory vstopil, je vse polno ljudi sedelo pri vinu ali žganju, povečini pri zadnjem. Oziral se je naokrog, ali ni morda kje taka skupina, o kakršni mu je pravil de Lacy. In res, več kakor ena trojica mož je sedela v gostilni. Zdalj izbrati pravo in na njej preizkusiti svoje znake, za to je bilo treba bistroumnosti. No, pa se ni dolgo obotavljal.

Na drugem koncu sobe, kamor je prihajala medla svetloba le skozi majhno okno, ki je imelo starinske zelenkaste šipe z volovskimi očmi v sredini, in ki je bilo zelo prašno, so sedeli trije možje pri umazani mizi. Na dnu starinskega kositrastega vrča se je zbiralo polno muh, ki so srkale ostanke porterja.

Eden izmed teh mož se je Roriju zaradi svoje zunanjosti zdel tujec; ker je namreč hitro in nemirno trepal s svojim temnim očesom, je sklepal Rory, da prihaja mož iz bolj južnih krajev.

Rory se jim je približal. Ko se je oziral, kakor da bi iskal prostora, je vprašal, ali dovolijo, prisesti v njihovo ložo, zakaj starinska gostilna je bila razdeljena v same take domače kottičke. Ko so se mu umaknili, je vzel tisti vrč, ki so se v njem na dnu gostile muhe, ž njim glasno potrkal po mizi in začel mrmrati nekaj o mušji pojedini in kako so muhe pregnane iz svoje kositraste palače. Živalce so takoj posele po lužah in lužicah, ki so ostale od raznih pijač. Mehkosrčna natakara, Hebe,

za ves svet ne bi hotela oropati muh njihove gostije s tem, da bi pobrisala mizo. Usmiljenje je pač velika krepost!

Umazana, razmršena, razobešana deklina se je odzvala Rorijevemu trkanju. Tudi njene noge so bile bose, skratka, bila je, kakor je Rory pripomnil svojemu sedcu, malomarna in zanikarna kakor...

»Kaj želite?« ga je vprašala.

»Daj mi kaj piti,« je odvrnil Rory.

»Vrč ali pol vrča?«

»Najprvo si bom samo omel pajčevino iz grla s pol vrčem,« je odvrnil šegavi Rory.

»Tako vam prinesem,« je rekla Hebe, vzela prazen vrč z mize, in da bi si čas prihranila, je ostanke pijače, ki so jih muhe v njem že pustile, izlila kar po tleh in ga potem kar najdražestneje držala poveznjenega tako, da bi se ocedil in očistil za prihodnjega gosta. Tako je, da bi bila dišeča sled za njo po sobi gor in dol, nežno odcejevala vsak prazen vrč, v katerem je bilo prej pivo, vino ali žganje.

Kmalu se je vrnila s pol vrčem porterja in ga postavila pred Rorija, ki je jemal iz žepa šiling, da bi plačal. »Prav žal mi je, nimam drobiža; mi boš pa menjala,« je dejal.

Vzela je denar in odšla, da bi ga izmenjala in mu vrnila drobiž. Čez nekaj časa se je vrnila in prinesla dva vrča porterja v eni roki, majhen vrč punča je visel med palcem in kazalcem druge roke, dočim so majhen zavitek tobaka in zavitek polpencev oklepali drugi prsti. Pijačo in tobak je položila pred družbo, ki je sedela v loži, nasproti Rorijevi, potem se je pa obrnila k njegovi in spustila pol penca na mizo pred Rorija. Nato je z roko segla k ustom, vzela iz zob cinast novce, ki ga je

imenovala šest pencev, da položila vrh polpenca in dejala:

»Tu je vaš drobiž, gospod.«

Rory je pogledal denar in rekel:

»Hoj, dekle, kam se ti mudi? Dal sem ti pošten denar in vrnila mi boš pošten drobiž!«

»Nimam boljšega, gospod, da bi vam ga dala.«

»Res, nisem prevzetel, pol penca bo dober zame; dober baker je vedno boljši kakor slabo srebro.«

Dekle je šlo in prineslo bakren drobiž v vrednosti šest pencev, in Rory je začel šteti. Za to igro se je namreč odločil, da bi prišel na dan s svojimi znaki. Ko je pred seboj razložil drobiž, je začel:

»Ena, dve tri... ena, dve tri; nisem ti hotel okraštiti tvojega cina, draga moja. Ena, dve, tri... Oh, kako škoda, vse sem zmešal!«

»Saj jih nikdar ne boste prešteli,« je nestrpno pripomnila Hebe, ki je čakala in gledala. »Človek bi mislil, da štejeje stotak. No, lepo čast delate svojemu učitelju!«

»Počasi prideš daleč,« se je odrezal Rory in mirno začel šteti znova: »Ena, dve tri...« In ko je štel, je gledal moža s temnimi očmi, ki se mu je po obrazu zdel nekako bister. Ko je slednjič preštel, je poslal dekle proč.

Eden izmed mož ga je nagovoril:

»Vi ste pa natančni, kadar štejeje drobiž!«

»Da, sem,« je odgovoril Rory, »in povedal vam bom, zakaj. Oni dan sem imel izgubo, ker nisem pazil, ko sem kupoval race.«

Mož s temnimi očmi je zelo ostro pogledal Rorija, ko je nadaljeval:

»No, pa mi ni bilo preveč žal za izgubo, ker race so bile vredne denarja, zakaj bile so zelo lepe race.«

Gospodarstvo

Pred novo želovijo

Poročila, ki prihajajo o stanju letine iz Vojvodine, so zelo optimistična in napovedujejo prav dobro letino pšenice. Zaradi tega računajo, da bodo cene nove pšenice nizke.

Za julij se nudi nova pšenica po 100 do 110 Din za meterski stot. Zaradi vesti o novi, dobri letini je trg v popolnem miru, ker nihče ne kupuje več kot najnujnejše potrebuje. Trgovina je skoro izostala, mlinci pa tudi ne kupujejo dosti, ampak samo za tekoče potrebe.

Bilance in poslovna poročila

Tovarna verig, d. d. v. Lescan, izkazuje za 1932 zmanjšanje izgube od 0.12 na 0.07 milij. Din, pri zmanjšanju bruto donosa od 3.06 na 2.78 milij. Zaradi povečanja dolžnikov so se zvišali tudi upniki. — A. Weston, Celje, pri zmanjšanju donosa se je zmanjšal čisti dobiček (brez prenosa) od 2.8 na 2.4 milij. Din. Med aktivni so najbolj narasli dolžniki: od 27.4 na 39.16 milij, zaloge so pa padle od 6.1 na 1.7 milij. Upniki znašajo pri glavnici 25.0 in rezervah 7.4 milij. 13.6 (12.3) milij. — Kolinska tovarna hranil v Ljubljani izkazuje čistega dobička za 1932 13.242 Din (1931 32.527). Bruto donos se je zmanjšal od 4.2 na 3.14 milij. Med aktivni so se najbolj znižali dobavitelji: od 0.58 na 0.04 milij. Din. Na novo so izkazane malozbe s 0.3 milij. Din.

Zigovanje legitimacij na ljubljanskem velesejnu. Posetnikom Ljubljanskega velesejnu se bodo zigovale permanentne legitimacije, ki upravičujejo tudi na polovnično železniško vožnjo, počeniši s 3. junijem cel dan od 8 jutraj do 20 zvečer pri glavnem vходу v desni blaginji. Brez tega ziga v legitimaciji vozi listek ne velja za brezplačni povratek domov.

Legitimacije za polovnično vožnjo na ljubljanski velesejnu, ki se vrši od 3. do 12. junija t. l., se dode pri blaginjah sledečih železniških postaj v naši banovini: Zidani most, Rakete, Celje, Grobelno, Slov. Bistrica, Pragersko, Maribor, Poljane, Jesenice, Bled, Kranjska gora, Bistrica-Boh. jezero, Trebnje, St. Janž — Dolenjsko, Mokronog-Bistrica, Slov. Konjice, Sv. Jurij ob juž. žel., Ormož, Gornja Radgona, Polzela-Braslovce, Šostanj, Velenje, Dravograd-Meža, Ptuj, Prevalje, Krško, Novo mesto, Trbovlje, Vuhred-Marenberg, Zalec, Misljinje, Rogaska Slatina, Laško, Logatec, Trzin, Brežice, Murska Sobota, Dol. Lendava, Rajhenburg.

Borza

Dne 1. junija 1933.

Denar

V današnjem deviznem prometu so se uvrstili Berlin, Newyork, London in Trst, neizpremenjeni so ostali tečaji Bruslja, Curliha, Pariza in Prage, dočim je narasel le Amsterdam.

Avstrijski šiling je na ljubljanski borzi bil zaključen po 8.75 do 8.90, na zagrebški pa po 8.80 in 8.75. Grški boni so notirali v Belgradu 43.50 denar.

Ljubljana, Amsterdam 2310.40—2321.76, Berlin 1330.14—1340.94, Bruselj 799.13—803.07, Curlih 1108.35—1113.85, London 103.25—104.85, Newyork 4819.37—4847.63, Pariz 225.58—227, Praga 170.70—171.65, Trst 208.24—300.64.

Promet na zagrebški borzi je znašal brez kompenzacij 52.098 Din.

Curlih, Pariz 20.38, London 17.465, Newyork 437, Bruselj 72.10, Milan 26.90, Madrid 44.20, Amsterdam 208.25, Berlin 120.20, Dunaj 73.20 (58.00), Stockholm 89.60, Oslo 88.50, Kopenhagen 77.85, Prag 15.41, Varšava 58.05, Atene 2.95, Carigrad 2.52, Bukarešta 3.08.

Vrednostni papirji

Danes je bila tendenca za dinarske papirje nekoliko čvrstjša, dočim so dolarski papirji tendirali slabše. Promet je bil kaj slab in je bilo danes na zagrebški borzi zaključenih komaj 100 komadov vojne škode za septembrski termin.

Ljubljana, 7% inv. pos. 42—43, agrarji 25 den., vojna škoda 194—195, begl. obvl. 31.50 den., 8% Bler. pos. 32 den., 7% Bler. pos. 31 den., 7% pos. DHB 45 den.

Zagreb, Drž. papirji: 7% invest. pos. 42—43, agrarji 24.50 den., vojna škoda 194—196, 6. 191 d., 8. 193—194 (193), 6% begl. obvl. 31.50—32.50, 7% Bler. pos. 31—33, 7% pos. DHB 44.75 den. — Delnice: Narodna banka 3700—3900, Priv. agr. banka 214 den., Impex 50 den., Isis 30 bl., Trboveljska 175 bl.

Belgrad, Narodna banka 3700—3900, Priv. agr. banka 218—219 (219, 217), 7% inv. pos. 43—44, agrarji 26.50 den., vojna škoda 195—196 (196, 195), 6% begl. obvl. 32—32.50 (32), 8% Bler. pos. 32—32.50, 7% pos. DHB 45 den.

Dunaj, Podon.-savska-jadran. 57.65, Mundus 52, Alpine 12.85, Rima Murany 19.25.

Žitni trg

Novi Sad, Pšenica bač. okol. Novi Sad, okolica Sombor, gorbač, srem, bač. ladja Begej 202.50—205, bač. potiska in bač. ladja Tisa 205—207.50, gorban. 200—202.50. Ostalo neizpremenjeno. Tendence neizpremenjena. Promet: 41 vagonov.

Mestno načelstvo mariborsko.

Št. 7728/1207 — 1933. V Mariboru, 27. V. 1933

Razglas o licitaciji

Mestno načelstvo v Mariboru razpisuje za izvršitev tapetniških in steklarskih del pri zgradbi poslopja za carinsko pošto in carinske urade na glavnem kolodvoru v Mariboru

III. javno pismo ponudbeno licitacijo na dan 13. junija 1933 ob 11 dopoldne

v sobi št. 5 mestnega gradbenega urada v Mariboru. Pojasnila in ponudbeni pripomočki se proti plačilu napravni stroškov dobivajo med uradnimi urami istotam, soba št. 3.

Ponudbe naj se glase v obliki popusta v odstotkih (tudi z besedami) na vsoto odobrenega proračuna, ki znaša:

1. za tapetniška dela . . . Din 24.553.—
2. za steklarska dela . . . Din 168.273.88

Skupaj . . . Din 192.826.88

Pri II. licitaciji je bil dosežen za steklarska dela popust 0.5% na cene uradnega proračuna.

Ponudbe je kolkovati po § 9. zakona o izpremenbah in dopolnitvah zakona o takсах z dne 23. marca 1932, Službene Novine br. 70 — XXIX z dne 26. marca 1932.

Podrobnosti razpisa so razvidne iz razglaš o licitaciji v »Službenih Novinah« in na razglasni deski mestnega načelstva mariborskega.

Mestno načelstvo mariborsko.

Mestni načelnik: Dr. Lipold, s. r.

Mariborske vesti:

Veliko dela, malo uspeha

Maribor, 1. junija.

Mestni svet se je na zadnji svoji seji bavil v pretežni večini z gradbenimi prošnjami, ki jih je bilo izredno mnogo, toda vse so se tikale le manjših preureditev in popravil. Gradbena dovoljenja so dobili: Mariborska tovarna perila za preureditev obrata, Ivan Živac za zgraditev pisarniškega in skladišnega poslopja v Smetanovi, Ernest Eylert, ki bo nadzidal dvojno delavnico v Kacijanerjevi za eno nadstropje, Alojz Sprager za prizidek na Zrinskem trgu, transportna družba »Merkur« za adaptacijo dvorišnega poslopja na Meljski cesti, trgovina Budefeld za preureditev hišnega uvoza v Gosposki ulici, Mariborska tekstilna za zgradbo vratarke hišice in nov uvoz, Jospina Lorber za prizidek pri hiši na Tržaški cesti. Edino ena stanovanjska zgradba je bila odobrena in sicer bodeča gradila inž. Josip Culk in Jospina Kunčič enonadstropno stanovanjsko hišo v Turnerjevi ulici. Uporabna dovoljenja so med drugim

Z avtom v drog

V Koških se je v večerajšnji noči pripetila huda avtomobilska nesreča. Okoli 25 se je vračal v Maribor po državnih cestah na svojem osebnem avtomobilu trgovec g. Alojz Ussar. Poleg njega je sedel 40 letni strojnik Ledvika iz Maribora. Siforal je g. Ussar, iz neznanega vzroka je pred tovarno Wögerer vozilo nenadoma krenilo iz prave smeri ter z vso silo trčilo v brzajni drog. Učinek udarca je bil za oba vozača usoden. Zletela sta iz avtomobila ter obležala s hudimi poškodbami. Ussar je dobil največ poškodb na glavi, ki pa niso tako nevarne ter so ga reševalci po obvezanju prepeljali na dom. Mnogo hujše so poškodbe Ledvika. Zlomil si je obe nogi na več mestih ter dobil tudi nevarne notranje poškodbe. Ledvika so prepeljali v tukajšnjo bolnišnico.

Policijska vojašnica

V mestni hiši v Židovski ulici št. 4. je preuredila občinska uprava eno stanovanje v stanovanjske prostore za neporočene policijske stražnike. Na ta način smo dobili policijsko vojašnico, v kateri bodo stanovali vsi mladi neporočeni policijski stražniki skupno. Vsega skupaj je v novorejenem stanovanju prostora za 20 oseb. Stražniki bodo imeli tukaj tudi svojo skupno kuhinjo. Večera je vsi vsilj komisijski ogled prostorov, te dni pa se bodo vselili prvi stanovalci.

Iz omare nazaj v keho

V Jezdarski ulici se je v četrtek popoldne odigral razburljiv lov za nedavno iz tukajšnje jetnišnice pobeglim kovaškim pomočnikom Francom Šimenko. Imenovani je svojočasno, kakor smo že poročali, pobegnil iz jetnišnice na izredno drzen način v družbi svojega sojetnika Čepa. Oba sta izginila kot kača, vendar se je Čep čez nekaj dni skesal ter se je prišel sam javiti. Šimenko pa se je dalje spretno skrival rok pravice. Te dni je mariborska policija doznala, da je Šimenko zopet v Mariboru. Opazovali so za njim ter zvedeli, da se je nastanil v Jezdarski ulici v svojem nekdanjem stanovanju. Danes so napravili na Šimenka lov. Hišo v Jezdarski ulici so obkralili policisti, v stanovanje pa sta vdrla dva deketiva. Ko je Šimenko zaslišal klanje na vratih, je takoj vedel, koliko je ura, in je skušal pobegniti skozi okno. Toda nastavljena pištola pod oknom stoječega stražnika ga je pognala nazaj. V obupnem strahu se je nato skril v omaro, iz katere so ga izvlekle trde roke detektivov ter mu takoj nasadile na roke okove. Iz omare je Šimenko takoj odšel nazaj v keho v Sodni ulici v apartament hotela »Hohnjee«.

Smarničnih pobožnosti se je letos v vseh mariborskih cerkvah, zlasti pa v stolnici, udeleževalo toliko vernikov kakor ni pomnil. Ob eklepni pobožnosti so bile cerkve naprav natlačene polne vernikov, ki so se z gorečo pobožnostjo poslovili od Kraljice majnika.

V Rim! Prilika tudi za Napolj, Assisi, Paduo in Benetke. Odkhod 3. junija. Informacije: Tajništvo Katoliške akcije, Maribor, Aleksandrova 6.

Polkovna slava tukajšnjega 52. topniškega polka bo dne 5. junija s pričetkom ob desetih dopoldne v vojašnici vojvode Putnika.

Povišanje najemnin se je slabo obneslo. Kakor doznavamo, znašajo zaostanki, ki jih dolgujejo najemniki v mestnih hišah mariborski občini, skoro 100.000 Din. Med zaostankarji niso mestni uslužbenci, ki se jim najemnine enostavno odtegujejo pri plačah, ampak ostali najemniki. Je to siguran znak, da so najemnine nepravilno odmerjene, kajti v nasprotnem slučaju ne bi najemniki riskirali, da se radi neplačane najemnine postavijo na ceste. Enostavno ne zmorejo takih svot, kakor se mesečno terjajo od njih za stanovanje. Ker je zelo dvomljivo, če bo mogla občina tako visoke zaostanke izterjati od svojih najemnikov, se bo znašla v neprijetnem položaju: ali znižati, ali pa odpovedati lepemu številu najemnikov, kar pa zopet ne bo šlo.

Banovinski arhiv. Sindijske ure so vsak delavnik od 9. do 12. in od 16. do 18. ure. Ob nedeljah in praznikih te obsohtah popoldne študijske ure odpadejo.

Maribor! Vaja moškega zbora drevi ob osmih v društveni pevski sobi. Vsi!

Poveljstvo mariborskega vojnega okrožja razglaš, da bo dne 7. junija ob 11 v pisarni garnizijskega intendantskega skladišča Ob železnici 16 prva ustmena licitacija glede nabavke potrebne količine kvasa za vojaško pekarno za čas od 1. junija do 30. septembra 1933.

80 mladeničev se sprejme v tukajšnjo inženjersko podčastniško šolo. Ne smejo biti mlajši od 17 let in ne starejši od 21 let. Rok vlaganja prošnje je do 15. septembra. Vsi ostali pogoji pri mestnem vojaškem uradu na Slomškovem trgu 11.

10 letnica mature. Maturanti mariborske klasične gimnazije iz leta 1923 bodo imeli ob deseti obletnici mature sestanek, ki se bo vršil 10. junija. Dopoldne se bodo slikali pred gimnazijskim poslopjem, zvečer ob osmih pa bo slavnostni večer v prostorih kavarne Promenada.

Tetka Rezi (Laznica pri Limbušu): na Binkoštno nedeljo koncert gasilske godbe iz Peke. V ponedeljek: Schönherjerjeva godba. Prvovrstni ocvrti piščanci. Tudi v deževnem vremenu prijetni lokalji.

dobili tudi naslednji: Ivan Lah za gospodarsko poslopje v Kopernikovi ulici, Spodnjestajerska ljudska posojilnica za preurejene poslovne prostore v Ulici 10. oktobra, kavarnar Lofje Strehar za prizidano igralno sobo v Slovenski ulici, Dijaško semenišče za zgrajeno dvorano in adaptacije v Koroščevi ulici, tverka Tavčar — Kalšnik za nov portal v Slovenski ulici, Franjo Dežman za gospodarsko poslopje v Stritarjevi ulici, posojilnica Narodni dom za preureditev gledališkega odra v veliki dvorani; izdane so bile še nekatere manjše odobritve. — Poleg tega se je mestni svet bavil še z vprašanjem izvoza fekalij iz mesta ter sklenil, da se odvzame zasebnikom pravica izvažanja, ker imajo nezadostne naprave, ki ne odgovarjajo zahtevam higijene. Posestniki iz okolice, ki so izvažali fekalije, imajo neprimerne vozove, ki širijo smrad in prelivajo nesnago po ulicah; v bodoče bo izvažala fekalije le občina s svojimi modernimi prevoznimi avtomobili.

Shajališče birmancev za Binkošti v hotelu Halbwidl v Mariboru. Unionsko črno marčno pivo, izvrstna, cenena kuhinja. Dobra vina.

Sprejem v klasično gimnazijo. Za vpisovanje v prvi razred klasične gimnazije v Mariboru se morajo vložiti s 5 Din kolekovane prošnje na ravnateljstvo v času od 20. do 25. junija. Priložiti je krstni list ter šolski izkaz. Sprejemni izpiti bodo dne 26. junija od 8. ure naprej. Za sprejem je potrebna najnižja starost 10 let, najvišja starostna mera pa je 15 let.

Ljudska univerza ima svoj letošnji občni zbor v petek, dne 2. junija ob 20. uri v svojih prostorih na Slomškovem trgu.

Razstava ženskih ročnih del in risb bo dne 4., 5., 6. in 7. t. m. v tukajšnjem zavodu šolskih sester. Razstava bo odprta vsak dan od 8 do 12 in od 14 do 19. Razstava bo nameščena v pritličju šolskega poslopja (v treh sobah) in v risalnici v prvem nadstropju. Stari gojenj in vsi, ki se zanimajo, vljudno vabljeni.

Razvajski napadalec v luknji. Marljivim orožnikom se je že posrečilo izslediti napadalec. Ki so preteklo nedeljo poškodovali posestnika Kuhna. Zapri so dvojico fantov, nekoga Oniča in Krambergerja, ki sta dejanje že priznala. Nista pa hotela dosedaj izdati svojih dveh ostalih pomagačev. Izgovarjata se s pijanostjo, v kateri sta baje g. Kuhna zamajala z neko drugo osebo, ki ji je napad veljal. Oba napadalec so orožniki oddali v sodne zapore. G. Kuhn se nahaja še vedno v bolnišnici, njegovo zdravje pa se je obrnilo že znatno na bolje.

Hudo se je ponesrečil te dni znani mariborski mesarski podjetnik g. Franc Hlohneč. Zlomil si je pri padcu nogo ter so ga morali prepeljati v tukajšnjo bolnišnico. Želimo tuglednemu možu skorajšnjega okrevanja.

Maribor ostane še naprej brez godbe. V tork zvečer se je vršila seja zainteresiranih kavarnarjev in restavratelijev, ki so svojočasno ukinili godbo v svojih lokalih. Na seji so ti podjetniki sklenili, da vztrajajo pri štrajku še nadalje, dokler se ne razčisti vprašanje gostilniških taks. Zanimivo je, da so se omenjeni skupini pridružili tudi vsi ostali mariborski gostilničarji, restavratelji in kavarnarji ter bo ostal na podlagi njihovega sklepa Maribor tudi preko poletja brez godbe v javnih lokalih.

Sport

LAHKOATLETSKO DRŽAVNO PRVENSTVO ZA MOSTVO

V soboto in nedeljo, dne 3. in 4. junija t. l., vselej ob 15 popoldne se vrši na igrišču ASK Primorja tekmovalje v lahki atletiki za državno prvenstvo mostev. Za to tekmovalje je prijavljenih nad 150 tekmovalcev tako, da bo udeležba tolikšna, kakršne doslej še nismo videli v Ljubljani. Ker bodo startali tudi najboljši naši lahkootletci od Primorja in Ilirije, zato je pričakovati velike udeležbe tudi od strani občinstva.

Sporod tekmovalja je sledeč:

Sobota, 3. junija ob 15: 1. Tek na 100 m; 2. met krogle; 3. skok v višino z zaletom; 4. tek na 400 m; 5. skok v daljavo z zaletom; 6. tek na 800 m; 7. met diska; 8. tek na 5000 m.

Nedelja, 4. junija ob 15: 1. stafeta 4 × 100 m; 2. troskok; 3. met kopja; 4. tek na 200 m; 5. met kladiva; 6. tek na 1500 m; 7. skok s palico; 8. tek na 10 km.

Sodiški zbor za državno lahkootletsko prvenstvo mostev dne 3. in 4. t. m. Vsi zvezni sodniki se pozivajo, da sigurno sodelujejo pri omenjenem tekmovalju. Kdor ima stoperico, naj jo odda g. S. Sanciću, Tavčarjeva 1-III, najkasneje danes do 12 radi skupnega kronometriranja. — Predsednik.

SK Jugoslavija v Celju gre v nedeljo zjutraj s svojim komb. moštvo v Mursko Soboto, kjer bo za binkošti odigrala dve tekmi s tamšnjim klubom SK Muro, ki je sicer Celjanom za enkrat še neznan, upamo pa, da pride v bodoče tudi v Celje, da bodo tudi Celjani videli to simpatično moštvo. Prijatelji kluba vabljeni, da se udeležijo tega izleta. — Ostali in damska sekcija pa gredo na Mozirске planine. Odkhod v soboto do Smihela, ali pa v nedeljo zjutraj naravnost na kočjo.

SK Olimp v Celju ima izredni občni zbor v petek, dne 2. junija t. l. ob 8 zvečer v gostilni Jugoslovian v Gaberju. V slučaju nesklepenosti se bo vršil občni zbor pol ure pozneje, ki bo sklepčen ob vsaki udeležbi članstva. Ker odbor ne bo razposiljal posebnih vabil, so vabljeni vsi člani in prijatelji SK Olimpa, da se občnega zbora polnoštevilno udeležijo.

HRANILNICA IN POSOJILNICA V SLOVENJGRADCU naznanja pretužno vest, da je njen dolgoletni član načelstva in ustanovitelj, gospod

Luka Pogač

župan in posestnik v Pamečah ter imajitelj reda sv. Save V. stopnje

po daljši in mučni bolezni vdano v Gospodu zaspal. — Pogreb pokojnika se bo vršil v petek, dne 2. junija 1933 ob pol 11 dopoldne na pokopališču v Pamečah. — Blagega pokojnika, ki si je stekel za naš zavod nevenljivih zaslug, ohranimo v trajnem spominu. Slovenjgradec, dne 31. maja 1933.

Načelstvo in nadzorstvo.

Dr. Mihael Opekovi Cerkveni govori

katere je imel ob nedeljah in praznikih v ljubljanski stolnici od leta 1921 do 1932, so sedaj s 24. zvezkom zaključeni.

(Govori so jedrati in temeljiti, primerni za vsako prižnico. Jezik izglačen, slog prozen, stvarna aktualna, izražanje preprosto, dočim nazorni, zaključki praktični in iskreni.)

Podroben seznam vseh govorov in cene za posamezne zvezke je — brezplačno — na razpolago pri založnici

Jugoslovanski knjigarni
v Ljubljani.

Radio

Programi Radio-Ljubljana:

Petek, 2. junija: 11.15 Solska ura: Vzgojno predavanje (Pero Horn) 12.15 Plošče 12.45 Dnevne vesti 13.00 Cas, plošče, borza 18.00 Valčkova ura, izvaja radio orkester 19.00 Francoščina (prof. Prezelj) 19.30 Sokolske telovadne vaje 20.00 Naš sodanji ustavni sistem (dr. Zajec) 20.30 Prenos iz Belgrade: godalni kvartet 22.30 Cas, poročila, operetni večer, izvaja radio orkester.

Sobota, 3. junija: 10.00 Otvoritev velesejna 10.30 Doživljaji v malajskem arhipelu (ing. Lupša) 11.00 Plošče 11.30 Uporaba elektrike v obrti (ing. Mattanovich) 12.15 Plošče 12.45 Dnevne vesti 13.00 Cas, plošče 17.30 Prenos koncerta balalajk v velesejnu 18.30 Iz našega narodopisja (V. Pirnat) v 19.00 Pedagogika in kultura (dr. St. Gogala) 19.30 Prekmurski sezonski delavci (J. Mavčec) 20.00 Sokolske telovadne vaje 20.30 Večer ruske glasbe: I. Samospevi gospe Assejve; II. Samospevi gospe Popave; III. Koncert radio orkestra, vmes čas in poročila, nato ruska glasba na ploščah.

Drugi programi:

Petek, 2. junija:

Zagreb: 20.00 Prenos koncerta iz Belgrade — Milano: 21.00 Simfonični koncert — Stuttgart: 21.00 Vokalni koncert 21.35 Klavirski koncert — Suisse Romande: 20.50 Koncert vojaške godbe — Berlin: 20.10 Veseli večer operne glasbe — Belgrad: 20.30 Koncert godalnega kvarteta 21.00 Pester večer — Rim: 20.45 Koncert pester glasbe — Praga: 20.15 Gledališki večer — München: 21.20 Simfonični koncert radio orkestra — Budapest: 20.00 Pester večer — Varšava: 20.15 Simfonični koncert.

Sobota, 3. junija:

Zagreb: 20.00 Rudolf Matzov kompozicijski večer — Milano: 20.45 Koncert pester glasbe — Barcelona: 22.15 Koralni koncert — Leipzig: 20.15 »Mito«, oratorij — Suisse Romande 20.00 Havajske ritare — Belgrad: 20.15 Koncert godbe na pihala — Rim: 21.00 Večerni koncert — München: 20.00 Večerni koncert radio orkestra — Budapest: 20.20 Operetni večer — Varšava: 20.00 Večerni koncert lahke glasbe 22.05 Chopinove skladbe.

Kako lahko odstranite kurja očesa brez bolečin s korenino vred

Po zaslugi znanosti imamo novo kislikovo kopeli, ki omehča kurja očesa tako, da jih lahko brez bolečin odstranimo v celoti s korenino vred. Vspajite Saltrat Rodell v vodo, dokler ne postane bela kakor mleko. Takoj, ko so noge v tej kopeli, prodre sproščeni kisik v rano, zdravi in odpravi sol pa prodre do same korenine kurjih oces. Ta kisik odstranjuje naglo vse otokline ter zdravi bolne, občutljive in otisnjene dele noge.

Dame, ki nosijo visoke pete, in pa one, ki morajo stati ali hoditi po ves dan, dosežejo gotovo in ugodno olajšanje po kisikovih kopeli s Saltrat Rodellom. Boljšega ni na vsem svetu. Saltrat Rodell se prodaja v vseh lekarnah, drogerijah in parfumerijah po zelo zmernih cenah.

JARA čevlji najelegantnejši in najboljši

Tako trdijo naši kupci

Če nas še niste obiskali, vas vabimo, da to storite te dni, ko kupujete čevlje za sebe in za družino, naše presenetljivo nizke cene vas bodo prepričale o resničnosti gornjih besed.

Zapomnite si naslov:
„JARA“ Ljubljana, Sv. Petra c. 20

MALI OGLASI

V malih oglasih velja vsaka beseda Din 1.—; žentlovanjski oglesi Din 2.—. Najmanjši znesek za mali oglas Din 10.—. Mali oglesi se plačujejo takoj pri naročilu. — Pri oglesih reklamnega značaja se računa enokolonska 3 mm visoka petlinna vrstica po Din 250. Za pismene odgovore glede malih oglasov treba priložiti znamko.

Vsakovrstna birmanska darila

po globoko znižanih cenah pri tt.

F. M. Schmitt, Ljubljana

Pred škofijo 2

Oglejte si izložbe!

Pridite!

Letovišča

Pension Fr. Školaris

»Pod Stolom«, Zirovnica, krasna planinska lega. Cena 40 Din vsa oskrba in soba (dnevno). (L)

Pouk

Za sprejemni izpit pripravlja profesor. Vodnatska ulica 14. (u)

Dijaki

Dijakinjo

nizjih šol vzame na stanovanje v sredini mesta boljša gospa vdova. Poizvede se v upravi »Slov.« pod št. 6126. (d)

Stanovanja

Trisobno stanovanje udobno in solčno, kopalnica, plin in vrt od dam avgusta. Bleiweisova cesta 9-II, levo. (č)

3 družin. stanovanja

s tremi sobami, kabineto, kopalnico in ostalimi pritlikinami, se oddajo za avgust. Modern komfort, centrum. Cena mesečno 1250 Din, ter ena samska opremljena soba s prho, za julij. — Pojasnila: Konzorcij, Gajeva 9, pisarna. (č)

Velike galopne in kasaške dirke

za Binkošti 4. in 5. junija ob 1/3 na vojaškem vežbališču v Dev. Mar. v Polju pri Ljubljani. Tekmovali bodo najboljši plemeniti konji

Skupne nagrade Din 50.000.—

Samuel Lover:

RORY O'MORE

Irski ljudski roman.

Tisti dan je bil ravno semanji dan, tako da je bila gostilna bolj natlačena kakor druge dni. Ko je Rory vstopil, je vse polno ljudi sedelo pri vinu ali žganju, povečini pri zadnjem. Oziral se je naokrog, ali ni morda kje taka skupina, o kakršni mu je pravil de Lacy. In res, več kakor ena trojica mož je sedela v gostilni. Zdalj izbrati pravo in na njej preizkusiti svoje znake, za to je bilo treba bistroumnosti. No, pa se ni dolgo obotavljal. Na drugem koncu sobe, kamor je prihajala medla svetloba le skozi majhno okno, ki je imelo starinske zelenkaste šipe z volovskimi očmi v sredini, in ki je bilo zelo prašno, so sedeli trije možje pri umazani mizi. Na dnu starinskega kositrastega vrča se je zbiralo polno muh, ki so srkale ostanke porterja.

Eden izmed teh mož se je Roriju zaradi svoje zunanosti zdel tujec; ker je namreč hitro in nemirno trepal s svojim temnim očesom, je sklepal Rory, da prihaja mož iz bolj južnih krajev.

Rory se jim je približal. Ko se je oziral, kakor da bi iskal prostora, je vprašal, ali dovolijo, prisesti v njihovo ložo, zakaj starinska gostilna je bila razdeljena v same take domačne koticke. Ko so se mu umaknili, je vzel tisti vrč, ki so se v njem na dnu gostile muhe, ž njim glasno potrkal po mizi in začel mrmrati nekaj o mušji pojedini in kako so muhe pregnane iz svoje kositraste palače. Živalce so takoj posedle po lužah in lužicah, ki so ostale od raznih pijač. Mehkosrčna natakara, Hebe,

Avto kovčeg

kupim. Ponudbe poslati na: Marschner, Ljubljana, Hranilnična cesta 4, telefon 3183. (k)

Prodamo

Nogavice, rokavice in pletenine vam nudim v veliki izbiri narugodnej in na ceneje trdka Karl Prelog Ljubljana, Židovska ulica in Star trg (l)

Modna konfekcija

Naiboliš nakupi! A. Presker, Ljubljana Sv. Petra cesta 14. (l)

Domače salame

prvovrstne, in ogrske — kakor tudi polnomasten polementalec, nudi trdka Buzzolini — delikatesa, zajtrkovalnica. (l)

Večjo množino gnoj

se proda iz hleva pri »Figovcu«. Vprašati tam.

Darila za birmance

po ugodnih cenah

KAJFEZ

Miklošičeva cesta št. 14.

I. a kava

čista, drobno mleta (turška), zavojček 3 kg 155 Din franko naročnik razpošilja G. Drechsler Tuzla. (l)

Birmanska darila

po nizkih cenah pri

J. VILHAR, urar

Ljubljana, Sv. Petra c. 36

Vse po 12 Din

damske flor nogavice, damske rokavice, moške nogavice in rokavice — otroške nogavice po 3 D. Nogavice »Bemberg«, dr. z o. z., Ljubljana, Miklošičeva cesta 14. (l)

Auto-motor

Peugeot

štirisedežen, v brezhibnem stanju, ugodno prodam. Domžalska cesta 13, Ljubljana. (l)

Čitajte in širite

»Slovenca«!

Resljeva cesta 24.

Za birmo nudi:

Otroške nogavice, bele od Din 3.50
Otroške rokavice, bele od Din 12.—
Otroške sandale od Din 17.—
Venci od Din 8.— naprej itd.

Eksportna hiša »LUNA«

MARIBOR, Aleksandrova cesta št. 19.

POZOR! Restavracija hotela »Metropol« (Miklič)

Prispela nam je večja količina prvovrstnih vin in znižamo z današnjim dnem cene sledeče: Namizno belo in črno 8 Din, belo bizelsko in prvovrsten cvček 10 Din, Pekarčan 12 Din za liter. Vse samo prvovrstno blago. Prepričajte se in čudili se boste dobri kvaliteti in nizkim cenam! V kavarni in prireditveni dvorani pod kavarno vino 2 Din pri litru dražje. — Dnevno prenos radio sporeda v restavraciji in na vrtu.

Starejšim osebam

revmatične bolečine

zagrenjujejo stare dni. Vsem, ki trpite na revmatizmu, protinu, zbadanju, išiasu, zobobolu, glavobolu, se priporoča masaža.

Za masažo je

ALGA

Masaža z Algo Vas krepi, osvežuje.

ALGA je za stare ljudi pravi blagoslov.

1 steklenica ALGE Din 14.—.

(Reg. br. 18.117/32)

Pridobivajte novih naročnikov!

Zahvala

Vsem prijateljem in znancem, ki so spremili v tako častnem številu našo prelubo, nepozabno mamico

Nežo Wesiak

na zadnji poti, najiskrenejša zahvala! Zlasti se zahvaljujemo prečastiti duhovščini, posebno preč. g. dekanu M. Ripli za presretni poslovljni govor ob grobnici, cerkvenemu pevskemu zboru za izbrano petje na domu in na pokopališču ter požarni brambi iz Prevalj za častno spremstvo, vsem številnim darovalcem cvetja in vencev, vsem mnogobrojnimi sožalnim izjavam in vsem, ki so pripomogli k tako veličastnemu pogrebu.

Prevalje, dne 1. junija 1933.

Rodbini Wesiak in Sedej.

OKRAJNA HRANILNICA V SLOVENJGRADCU naznanja, da je umrl dne 31. maja njen dolgoletni član upravnega odbora ozir. gerentskega sosveta, gospod

Luka Pogač

župan občine v Pamečah pri Slovenjgradcu in imejitelj reda sv. Save V. reda.

Pogreb blagopokojnika se bo vršil v petek 2. junija dopoldne na župno pokopališče v Pamečah.

Okrajna hranilnica v Slovenjgradcu mu bo ohranila trajen in hvaležen spomin.

Slovenjgrader, dne 31. maja 1933.

OBČINA PAMEČE PRI SLOVENJGRADCU žaluje za svojim in najstarejšim slovenskim županom

Lukežem Pogač

katerega je danes Vsemogočni poklical k Sebi po večno plačilo.

Spremili ga bomo k večnemu počitku v petek, dne 2. junija ob pol 11 dopoldne.

Pameče, dne 31. maja 1933.

OBČINA PAMEČE.

za ves svet ne bi hotela oropati muh njihove gostije s tem, da bi pobrisala mizo. Usmiljenje je pač velika krepost!

Umazana, razmršena, razobešena deklina se je odzvala Rorijevemu trkanju. Tudi njene noge so bile bose, skratka, bila je. kakor je Rory pripomnil svojemu sosedu, malomarna in zanikarna kakor...

»Kaj želite?« ga je vprašala.

»Daj mi kaj piti.« je odvrnil Rory.

»Vrč ali pol vrča?«

»Najprvo si bom samo omel pajčevino iz grla s pol vrčem.« je odvrnil šegavi Rory.

»Tako vam prinesem.« je rekla Hebe, vzela prazen vrč z mize, in da bi si čas prihranila, je ostanke pijače, ki so jih muhe v njem še pustile, izlila kar po tleh in ga potem kar najdražestneje držala poveznjenega tako, da bi se ocedil in očistil za prihodnjega gosta. Tako je, da bi bila dišeča sled za njo po sobi gor in dol, nežno odcejevala vsak prazen vrč, v katerem je bilo prej pivo, vino ali žganje.

Kmalu se je vrnila s pol vrčem porterja in ga postavila pred Rorija, ki je jemal iz žepa šiling, da bi plačal. »Prav žal mi je, nimam drobiža; mi boš pa menjala.« je dejal.

Vzela je denar in odšla, da bi ga izmenjala in mu vrnila drobiž. Čez nekaj časa se je vrnila in prinesla dva vrča porterja v eni roki, majhen vrč punča je visel med palcem in kazalcem druge roke, dočim so majhen zavitek tobaka in zavitek polpencev oklepali drugi prsti. Pijačo in tobak je položila pred družbo, ki je sedela v loži, nasproti Rorijevi, potem se je pa obrnila k njegovi in spustila pol penca na mizo pred Rorija. Nato je z roko segla k ustom, vzela iz zob cinast novček, ki ga je

imenovala šest pencev, da položila vrh polpenca in dejala:

»Tu je vaš drobiž, gospod.«

Rory je pogledal denar in rekel:

»Hoj, dekle, kam se ti mudi? Dal sem ti pošten denar in vrnila mi boš pošten drobiž!«

»Nimam boljšega, gospod, da bi vam ga dala.«

»Res, nisem prevzeta, pol penca bo dober zame; dober baker je vedno boljši kakor slabo srebro.«

Dekle je šlo in prineslo bakren drobiž v vrednosti šest pencev, in Rory je začel šteti. Za to igro se je namreč odločil, da bi prišel na dan s svojimi znaki. Ko je pred seboj razložil drobiž, je začel:

»Ena, dve tri... ena, dve tri; nisem ti hotel okrašt tvojega cina, draga moja. Ena, dve, tri... Oh, kako škoda, vse sem zmešale!«

»Saj jih nikdar ne boste prešteli.« je nestrpno pripomnila Hebe, ki je čakala in gledala. »Človek bi mislil, da štejete stotak. No, lepo čast delate svojemu učitelju!«

»Počasi prideš daleč.« se je odrezal Rory in mirno začel šteti znova: »Ena, dve tri...« In ko je štel, je gledal moža s temnimi očmi, ki se mu je po obrazu zdel nekako bister. Ko je slednjič preštel, je poslal dekle proč.

Eden izmed mož ga je nagovoril:

»Vi ste pa natančni, kadar štejete drobiž!«

»Da, sem.« je odgovoril Rory, »in povedal vam bom, zakaj. Oni dan sem imel izgubo, ker nisem pazil, ko sem kupoval race.«

Mož s temnimi očmi je zelo ostro pogledal Rorija, ko je nadaljeval:

»No, pa mi ni bilo preveč žal za izgubo, ker race so bile vredne denarja, zakaj bile so zelo lepe race.«